

Букач В. М.

І С Т О Р И К И

**Південноукраїнського
національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського**

Біографічний словник

Одеса - 2020

УДК: 013(038)
Б 90

Автор: Букач Валерій Михайлович, кандидат історичних наук,
приват - професор

Друкується за ухвалою Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» від 25 червня 2020 року, протокол № 9.

Букач В. М.

Історики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник.
– Одеса: ПНПУ, 2020. – 112 с.

Словник містить стислі біобібліографічні дані про викладачів історичних дисциплін, організаторів навчального процесу, які формували майбутніх освітян в Одеському інституті народної освіти – Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського та розрахований на широке коло читачів.

(С) Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського (Одеса), 2020.

(С) Букач В. М., 2020.

Передмова

В 1920 році був створений суто педагогічний заклад вищої освіти – Одеський інститут народної освіти (ОІНО), який мав задовольнити потреби суспільства у педагогічних кадрах. Вчителів історії готували на історичному відділенні.

У 1930 році на базі ОІНО були утворені три вищі навчальні заклади – Одеський фізико-хіміко-математичний інститут, Одеський інститут соціального виховання, Одеський інститут професійної освіти. Останні два теж мали історичне відділення. В 1933 році Одеський інститут соціального виховання та частина Одеського інституту професійної освіти були об'єднані в Одеський державний педагогічний інститут, якому у 1945 році було присвоєно ім'я К. Д. Ушинського. Історичний факультет педагогічного інституту проіснував до 1956 року, коли був приєднаний до історичного факультету Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. З 1991 року в Одеському педагогічному інституті було розпочато підготовку освітян за фахом «Українська мова і література та історія».

В 1994 році Одеський державний педагогічний інститут був перетворений у Південноукраїнський педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, який у 2009 році набув статусу національного. З 1998 року в університеті здійснюється підготовка фахівців за окремою спеціальністю «Історія».

Випускниками історичного відділення ОІНО були історик-медієвіст М. Ю. Беркович, професор М. І. Бровер, археолог Е. Г. Оксман, археолог М. С. Синицин, майбутні директори Одеського педагогічного інституту А. О. Луньонюк, Г. М. Трачевський.

Історичний факультет Одеського педагогічного інституту закінчили доктори історичних наук І. В. Ганевич, Г. І. Нільве, Г. І. Терещенко, Д. М. Щербаков, Герої Радянського Союзу В. С. Моргуненко, В. П. Мусін, Герой Соціалістичної праці С. К. Цвігун, майбутній ректор Одеського педагогічного інституту М. К. Симоненко та інші.

Серед освітян, хто здобув історичну освіту у Південноукраїнському педагогічному університеті, доктор історичних наук А. В. Красножон, доктор педагогічних наук Р. В. Костенко.

В даному словнику наведені біобібліографічні відомості про викладачів дисциплін історичного циклу, які в різні роки працювали у педагогічному вищому навчальному закладі. Нажаль, реорганізації закладу освіти у 1930-х роках, евакуація до Середньої Азії у воєнному 1941 році, переведення історичного факультету до Одеського державного університету призвели до втрати частини архівного масиву. Тому джерелами для укладання персоналій слугували як матеріали архіву ПНПУ імені К. Д. Ушинського, так і різноманітна інформація, опублікована в наукових, науково-популярних, довідкових, періодичних виданнях, анкети працюючих нині викладачів.

Альошкін Орест Тимофійович

О. Т. Альошкін народився в 1919 році в Іркутській губернії.

Навчався в Іркутському педагогічному інституті. В 1938 – 1941 роках вчителював.

У 1941 – 1946 роках перебував у лавах Червоної Армії.

Після закінчення аспірантури викладав історію КПРС в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

В 1963 році захистив дисертацію «Революційний рух та діяльність більшовиків в Херсонській губернії в роки Першої світової війни (серпень 1914 – лютий 1917 рр.)» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

З 1965 року працював на історичному факультеті Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Нагороджений бойовими та ювілейними медалями.

Помер 24 грудня 1975 року в Одесі.

Праці:

1. Революционное движение и деятельность большевиков в Херсонской губернии в годы Первой мировой войны (август 1914 - февраль 1917 гг.): Автореферат диссертации... кандидата исторических наук / О. Т. Алёшкин. – Одесса: ОГУ, 1963. – 24 с.

Література:

1. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання / гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 12.

Арш Мейлех Євсейович

М. Є. Арш народився у 1887 році.

В 1925 – 1926 роках викладав історію революційного руху в Одеському інституті народної освіти.

Література:

1. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского института народного образования (1920 – 1930): ретроспективный анализ / В. Левченко // Научные труды по иудаике: Материалы XVII Международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II. – М.: «Сэфер», 2010. – С. 245 – 260.

Бакланова Наталія Михайлівна

Н. М. Бакланова народилася 5 лютого 1959 року в Одесі.

У 1983 році закінчила музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В 1990 – 1993 роках навчалася в аспірантурі.

В 1976 – 1990 роках працювала бібліотекарем, лаборантом кафедри політичних наук Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1996 році захистила дисертацію «Політичні процеси та культурологічні проблеми в умовах становлення тоталітаризму (на прикладі України в 20- х роках)» та здобула науковий ступінь кандидата політичних наук. В 2002 році присвоєно вчене звання доцента.

З 1993 року працює на кафедрі всесвітньої історії і методології науки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Від 2000 року обіймає посаду доцента.

Коло наукових інтересів складають питання розвитку української культури, формування політичної культури та ідеології в громадянському суспільстві, виховання молоді в традиціях етнопедагогіки, проблеми сучасного освітнього процесу, демократизації суспільства.

Праці:

1. Політичні та культурологічні проблеми в Україні/ Н. М. Бакланова// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 1997. – № 1. – С. 4 - 9.
2. Християнська етична парадигма/ Н. М. Бакланова// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 1999. – № 8 - 9 . – С. 82 - 85.
3. Політична культура: суть та шляхи реформування/ Н. М. Бакланова// Правова держава. – Вип. 2. – Одеса, 2000. – С. 13 – 16.
4. Особливості викладання теми: «Теоретичні концепти громадянського суспільства: історія і сучасність» з дисципліни «Історія політико-правових вчень» / Н. М. Бакланова, Є. В. Паламарчук // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2015. – № 3. – С. 110 - 119.
5. Наукове осмислення образності під час вивчення культурології/ Н. М. Бакланова// Культура України: Збірник наукових праць. – 2017. – Вип. 58. – С. 8 - 15.
6. Формування духовної культури особистості виховними засобами української етнопедагогіки/ Н. М. Бакланова// Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені В. Вінниченка. Серія: Педагогічні науки. – 2019. – № 182. – С. 53 - 57.
7. Democratic modernization and political culture/ N. M. Baklanova // Man, Society, politics: topical challenges of the modernity: collective monograph. – Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. – P. 1- 14.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів : Ч. 1. // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1- 2. – С. 146 - 147.
2. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 3.

Баранніков Іван Васильович

І. В. Баранніков народився в 1918 році.

У 1941 році закінчив історичний факультет Тбіліського державного університету.

В 1941 – 1964 роках служив у лавах Радянської Армії. У повоєнний час викладав у військово-політичному училищі. Підполковник.

У 1964 – 1968 роках працював викладачем кафедри історії КПРС і філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Помер у жовтні 1968 року.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 45 - 46.

Бейліс Олександр Самойлович

О. С. Бейліс народився 2 лютого 1918 року в Одесі.

У 1941 році закінчив з відзнакою історичний факультет Одеського державного університету. В евакуації у Байрам-Алі в 1942 – 1944 роках навчався в аспірантурі при кафедрі нового часу Одеського державного університету.

До 1946 року викладав в Одеському державному педагогічному інституті.

У 1946 – 1979 роках працював у Львівському державному університеті спочатку на кафедрі нового часу, а з 1953 року – на кафедрі історії південних і західних слов'ян, обіймав посади доцента, професора.

В 1947 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. а у 1971 році – докторську дисертацію. Був членом редакційної колегії збірників «Українське слов'янство» та «Проблеми слов'янства».

З 1979 року мешкав у Москві, а з 1992 року – у Лондоні, де і помер 16 березня 2000 року.

Праці:

1. История Народной Республики Болгарии: 1944 - 1976 гг.: Учебное пособие/ А. С. Бейлис. – Львов: Вища школа, 1977. – 90 с.

Література:

1. Випускники Одеського (Новоросійського) університету: Енциклопедичний словник: у 2 випусках. – Вип. 2/ Ред. В. А. Сминтина, М. О. Подрезова. – Одеса: Астропринт, 2010. – С. 26.

Белякевич Іван Іванович

І. І. Белякевич народився 3 липня 1905 року в Херсоні.

В 1927 році закінчив економічний факультет Одеського інституту народного господарства. До 1930 року навчався в аспірантурі.

У 1930 – 1935 роках працював в Одеському інституті інженерів водного транспорту.

В 1935 – 1941 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті, завідував кафедрою історії колоніальних та залежних країн.

У червні 1941 року захистив дисертацію «Південно-іранське повстання племен 1929 року» і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук.

З жовтня 1941 року до грудня 1942 року завідував кафедрою загальної історії Семипалатинського педагогічного інституту. У 1942 – 1944 роках виконував обов'язки професора Іркутського університету.

В 1944 – 1978 роках працював доцентом кафедри нової та новітньої історії Львівського державного університету, у 1948 – 1961 роках завідував кафедрою. У 1944 – 1948 роках обіймав посаду ректора Львівського університету, а у 1950 – 1952 роках був деканом історичного факультету.

Досліджував історію Азії та Африки, участь поляків у подіях 1914 – 1917 років в Росії. Є автором майже 70 наукових праць.

Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, медалями «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні

1941 - 1945 рр.», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 - 1945 рр.», «За доблесну працю, В ознаменування 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна»

Помер 9 липня 1984 року у Львові.

Праці:

1. Сільське господарство Північної Манчжурії/ І. Белякевич// Східний світ. – 1930. – № 10 - 11(1 - 2). – С. 39 - 62.
2. Из истории антинациональной политики польского эмиграционного «правительства» в начальный период второй мировой войны / И. И. Белякевич// Учені записки Львівського державного університету імені Івана Франка. – 1955. – Т. XXXVI, вип. 6. – С. 85 - 115.
3. Революционное содружество польских и российских трудящихся в 1917 г.: из истории участия польских рабочих и солдат в России в подготовке Великой Октябрьской социалистической революции / И. И. Белякевич. – Львов: ЛГУ, 1957. – 112 с.

Література:

1. Історична наука у Національній академії наук України в особах: Енциклопедичний довідник. – К.: ПУ НАНУ, 2018. – С. 151 - 152.

Бистрієвський Олександр Миколайович

О. М. Бистрієвський народився 15 листопада 1915 року в Подільській губернії.

В 1940 році закінчив історичний факультет Вінницького педагогічного інституту. Вчителював у Вінницькій області.

В 1941 – 1944 роках перебував у лавах Червоної Армії. Воював під Миколаєвим, Мелітополем, Ростовом, приймав участь у звільненні Північного Кавказу.

В 1944 – 1956 роках працював у партійних структурах.

У 1956 – 1959 роках викладав в Одеській вищій партійній школі, а у 1959 – 1961 роках – в Одеському політехнічному інституті.

В 1956 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

З 1961 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. До 1975 року обіймав посаду завідувача кафедри історії КПРС і філософії, а з 1983 року – посаду доцента кафедри політичної економії і наукового комунізму

В 1965 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1990 – 1997 роках був доцентом кафедри політичних наук Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни 2 ступеня, Червоної Зірки, медалями.

Праці:

1. Керівництво партійних організацій соціалістичним змаганням на промислових підприємствах і будовах Української РСР у 1959 – 1970 рр./ О. М. Бистрієвський.// Наукові праці з історії КПРС. – Вип. 66. – К., 1974. – С. 8 - 14.
2. Возрастание воспитательной функции школы в условиях развитого социализма: на материалах Украинской ССР/ А. Н. Быстриевский. – К.: Вища школа, 1982. – 154 с.

Джерела та література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 52 – 53.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 12 - 13.

Болтенко Михайло Федорович

М. Ф. Болтенко народився в 1888 році у м. Осовець Гродненської губернії.

В 1912 році закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету.

З 1909 року почав працювати в Одеському історико-археологічному музеї. Під його керівництвом проводилися розкопки в Березані, Ольвії, Усатово.

У 1921 – 1923 роках викладав в Одеському інституті народної освіти.

Був одним із засновників Всеукраїнської наукової асоціації сходознавства (ВУНАС), яка існувала у 1926 - 1930 роках.

У 1930 – 1933 роках обіймав посаду директора Одеського історико-археологічного музею.

У січні 1934 року був заарештований і засуджений на 5 років перебування у виправному трудовому таборі. Звільнився у 1939 році і

працював старшим викладачем в Одеському державному університеті та консультантом в Одеському історико-археологічному музеї.

В евакуації вчителював, працював у колгоспі. З 1 вересня 1943 року знову працював в Одеському державному університеті у м. Байрам-Алі.

8 квітня 1944 року Вчена рада Одеського університету присудила науковий ступінь кандидата історичних наук, а у листопаді 1944 року було присвоєно вчене звання доцента по кафедрі загального мовознавства.

У 1946 – 1947 роках завідував кафедрою стародавньої історії і археології Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Одночасно у повоєнний час був старшим науковим співробітником Інституту археології Академії Наук УРСР.

Вивчав стародавню історію Північного Причорномор'я, вів багаторічні археологічні розкопки на острові Березань та археологічному комплексі Усатове - Великий Куяльник під Одесою. Займався питаннями етногонії народів східної Європи, порівнював давні письмові історичні джерела з археологічними та лінгвістичними знахідками

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер у 1959 році в Одесі.

Праці:

1. Кераміка з Усатова/М. Ф. Болтенко. /Трипільська культура на Україні. – Вип. 1. – К., 1926. – С. 8 - 30.
2. Стародавня руська Березань/ М. Ф. Болтенко// Археологія. – 1947. – Т. I. – С. 39 - 51.
3. Про назву острова Березань/ М. Ф. Болтенко. // Вісті Одеського державного університету. – 1949. – Т. 2. – Вип. 3. – С. 35 - 38.
4. Стратиграфия и хронология Большого Куяльника/ М. Ф. Болтенко. // Материалы по археологии Северного Причерноморья. – Вып. 1. – Одесса, 1957. – С. 26 - 29.
5. Исторические судьбы острова Березани / М. Ф. Болтенко. // Записки Одесского археологического общества. – 1960. – Т. I. – С. 38 - 46.

Література:

1. Украинская советская энциклопедия: В 12 т., 13 кн. – Т. 1. – К.: ГР УСЭ, 1978. – С. 523.
2. Енциклопедія історії України: в 10 т. – Т. 1: А – В. – К.: Наукова думка, 2003. – С. 334.
3. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/ О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 50, 57.
4. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 13 - 14.

Бондаренко Микола Ілліч

М. І. Бондаренко – кандидат історичних наук, доцент.

До 1941 року працював в Одеському державному педагогічному інституті, обіймав посаду заступника директора (проректора) з навчальної та наукової роботи.

У липні 1941 року був призваний до лав Червоної Армії. Воював у складі частин 25-ої Чапаєвської дивізії Приморської армії. Приймав участь в обороні Одеси та Севастополя.

Загинув 4 липня 1942 року під Севастополем.

Література:

1. Память огненных лет. О преподавателях, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны / Одесский гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Вабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. и др. – Одесса, Маяк, 1990. – С. 24 - 25.

Боровий Саул Якович

С. Я. Боровий народився 30 листопада 1903 року в Одесі.

В 1924 році закінчив юридичний факультет Одеського інституту народного господарства. Навчався в Археологічному інституті.

Був одним із організаторів Одеського обласного архіву у 1920 – 1930 роках. Працював на посаді члена-кореспондента Комісії з концентрації та вивчення історико-революційних матеріалів.

У 1927 – 1930 роках навчався в аспірантурі при Одеській науковій бібліотеці. За сукупністю наукових публікацій були присвоєні наукові ступені кандидата історичних та кандидата економічних наук.

У 1940 році в Інститут історії Академії Наук СРСР захистив дисертацію «Нариси з історії євреїв на Україні в XVI – XVII ст.» на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук. Згодом було присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1934 – 1977 років викладав курс «Історія народного господарства» в Одеському інституті народного господарства.

В роки нацистської навали перебував в евакуації в Середній Азії.

У повоєнний час завідував кафедрою історії народів СРСР Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1978 року мешкав у Москві.

Є автором біля 200 наукових публікацій з історії та історіографії українського єврейства, запорізького козацтва, українсько-єврейських

стосунків, економічної історії Росії та України, книгознавства і бібліотечної справи, архівістики, пушкіністики, краєзнавства.

Нагороджений медаллю «Ветеран праці»

Помер 31 серпня 1989 року. Похований в Одесі.

Праці:

1. Еврейская земледельческая колонизация в Старой России. Политика, идеология, хозяйство, быт. По архивным материалам/ С. Я. Боровой. – М., 1928. – 200 с.
2. А. А. Скальковский и его работы по истории Южной Украины/ С. Я. Боровой.// Записки Одесского археологического общества. – 1960. – № 1 (34). – С. 175 - 185.
3. По поводу заметки об основании Одессы/ С. Боровой, В. Ковбасюк, З. Першина.// Український історичний журнал. – 1966. – № 9. – С. 158.
4. Правовий стан селянства Південної України та антифеодальний рух у першій половині ХІХ ст./ С. Я. Боровий.// Проблеми правознавства. – К., 1971. – Вип. 19. – С. 33 - 41.

Література:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 10 - 11.

Бортников Іван Васильович

І. В. Бортников народився в 1903 році у Троїцьку Оренбурзької губернії. Навчався в ад'юнктурі в Ленінграді. В 1930-х роках викладав у військовому училищі в Свердловську.

Учасник Другої світової війни, підполковник.

Кандидат історичних наук. Доцент.

В 1943 – 1944 роках був директором Ярославського державного педагогічного інституту та завідувачем кафедри марксизму-ленінізму. Започаткував видання «Учених записок» педагогічного інституту.

З 1945 року працював завідувачем кафедри марксизму-ленінізму Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1947 – 1949 роках обіймав посаду секретаря Одеського обкому КП(б)У з ідеології. Входив до складу вченої ради Одеського музею «Героїчна оборона Одеси».

У 1955 – 1959 роках обіймав посаду директора Ростовського - на - Дону педагогічного інституту. Згодом викладав історію КПРС у Ростовському інженерно-будівельному інституті.

З 1963 року мешкав в Одесі. Помер в 1991 році.

Праці:

1. Ярославская область в дни Великой Отечественной войны/ И. В. Бортников// Ученые записки Ярославского педагогического института. – 1944. – Вып. 1. – С. I - XLI.
2. Общая стачка 1903 года рабочих г. Одессы/ И. В. Бортников// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1947. – Вип. VIII. – С. 55 - 88.
3. Июльские дни 1903 года на юге России/И. В. Бортников. – Одесса: Облиздат, 1953. – 124 с.

Джерела та література:

1. История ЯПГУ за 100 лет/ под ред. М. В. Новикова. – Ярославль: ЯПГУ, 2008. – С. 136 - 137.
2. Музей "Героическая оборона Одессы" / В. В. Солодова // Вісник Одеського історико-краєзнавчого музею. – 2007. – № 4. – С. 63 - 71.
3. Памяти родителей/ М. Бортник// <https://proza.ru/2016/02/27/46>

Бруяко Ігор Вікторович

І. В. Бруяко народився 30 січня 1963 року у Туркменістані в родині геологів.

В 1988 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

З 1984 року працює в Одеському археологічному музеї Національної Академії Наук України, з 2007 року обіймає посаду директора.

В 1993 році в Інституті історії матеріальної культури Російської Академії Наук захистив дисертацію «Демографія та економіка населення Північно-західного Причорномор'я в другій половині VII – початку III ст. до н. е.» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

У 2004 році захистив дисертацію «Процеси культурогенеза в Причорноморсько-Карпатському регіоні в ранню залізну добу (перша половина I тисячоліття до н. е.)» і здобув науковий ступінь доктора історичних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

Викладає в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова.

В 2008 – 2015 роках працював на кафедрі всесвітньої історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Брав участь у дослідженні археологічних пам'яток різних епох і культур. Керував роботами Нікосійської археологічної експедиції, є начальником Нижньодунайської археологічної експедиції.

Праці:

1. Скифская керамика античных поселений Нижнего Поднестровья VI – V вв. до н. э./И. В. Бруяко. // Киммерийцы и скифы: Тезисы докладов международной конференции. – Ч. 1. – Кировоград, 1987. – С. 28 - 30.
2. Северо-Западное Причерноморье в VII – V вв. до н. э. Начало колонизации Нижнего Поднестровья/ И. В. Бруяко.// Античный мир и археология. – Вып. 9. – Саратов, 1993. – С. 60 - 79.
3. Очерки экономической истории населения Северо-Западного Причерноморья в 7 – 3 вв. до Р.Х. /И. В. Бруяко. – Волжск, 1999. – 210 с.
4. О событиях III в. до н.э. в Северо-Западном Причерноморье (четыре концепции кризиса)/И. В. Бруяко. // Вестник древней истории. – 1999. – № 3. – С. 76 – 91.

Література:

1. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2017. – С. 7.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 19.

Бужевич Аврам (Абрам) Йосипович

А. Й. Бужевич народився у 1898 році в м. Богопіль Подільської губернії. У 1925 році закінчив соціально-історичне відділення Одеського інституту народної освіти.

В 1927 – 1930 роках викладав історію класової боротьби та керував педагогічною практикою на єврейському секторі Одеського інституту народної освіти.

У 1932 – 1937 роках працював в Одеському обласному краєзнавчому музеї. У повоєнний час працював в Одеському музеї оборони Одеси.

Брав участь у роботі соціально-історичної секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук; був науковим співробітником Музею єврейської культури.

Досліджував історію євреїв у Росії в XIX – XX століттях.

Помер у 1985 році в Одесі.

Праці:

1. Одеські євреї наприкінці 1870-х і початку 1880-х років: Доп. 29 лют. 1928 р./А. Й. Бужевич// Вісник Одеської комісії краєзнавства при УАН. – 1929. – Ч. 4 - 5: Секція соціально-історична. – С. 23 - 24.

Література:

2. Історична наука у Національній академії наук України в особах: Енциклопедичний довідник. – К.: ПУ НАНУ, 2018. – С. 176 - 177.

Букач Валерій Михайлович

В. М. Букач народився 25 січня 1959 року в Одесі.

У 1982 році закінчив філологічний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова і був залишений на посаді викладача кафедри російської мови для іноземних учнів.

Згодом працював в Одеському технікумі вимірювань та Одеському інженерно-будівельному інституті.

В 1989 – 1992 роках навчався в аспірантурі при кафедрі політичної історії та філософії Одеського державного педагогічного інституту.

У 1994 році захистив дисертацію «Національна політика в Україні. 1921 – 1925 рр.» і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук. В 1996 році присвоєно вчене звання доцента, а у 2009 році – вчене звання приват-професора.

З 1992 року працює на кафедрі всесвітньої історії і методології науки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

У 1995 році започаткував проведення щорічної наукової конференції «Історичний досвід і сучасність» та видання збірників матеріалів конференції.

Коло наукових інтересів охоплює проблеми національно-культурної політики, питання впливу особистості на історичні події, розвитку науки і культури. Є автором понад 160 опублікованих робіт.

Нагороджений знаком Міністерства освіти і науки «Відмінник освіти України».

Праці:

1. Одесса и отечественная культура/ В. М. Букач. – Одесса: ПДПУ, 2002. – 24 с.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – 68 с.
3. Маршали-українці: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПНПУ, 2012. – 20 с.
4. Про ліквідацію неписьменності на Україні в 1921 – 1925 роках/ В. М. Букач/ Історичний досвід і сучасність: Матеріали (доповіді) ХІХ наукової студентської конференції. – Вип. 25. – Одеса: ПНПУ, 2013. – С. 1 - 5.

5. Краєзнавство та навчальний процес/ В. М. Букач// // Життя і пам'ять: науковий збірник, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 2. – Одеса : Homeless Publishing, 2015. – С. 30 - 35.
6. Батьківщинознавство як елемент освіти/ В. М. Букач// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2017. – № 2 (115). – С. 21 - 25.
7. История Одессы в художественной литературе / В. М. Букач // Життя і пам'ять: науковий збірник, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 3. – Одеса : Homeless Publishing, 2018. – С. 31- 48.
8. Country Studies in teaching foreign languages at higher school/ V. Bukach, G. Golubova// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2019. – № 4 . – С. 26 - 32.
9. Використання краєзнавчого компонента у викладанні курсу «Історії української культури»/ В. М. Букач // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2020. – № 1 (130). – С. 61 - 66.

Література:

1. Бібліографічний покажчик праць викладачів Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – Вип. 3. – Одеса: ПДПУ, 2009. – С. 3 - 9.
2. Вчені історико — філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 7 - 8.
3. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Друк дім «Фаворит», 2007. – С. 197 - 198.

Буцай Іван Наумович

І. Н. Буцай народився у 1903 році в Богодухові на Харківщині.

Навчався в Інституті червоної професури у Харкові.

У 1933 – 1935 роках викладав у Кам'янець-Подільському педагогічному інституті.

З 1935 року працював в Одеському педагогічному інституті, викладав історію СРСР. Обирався секретарем партійного комітету, обіймав посаду заступника директора інституту з заочної форми навчання.

Був звинувачений в антирадянській діяльності та розстріляний 11 жовтня 1938 року.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 3. – Изд. второе, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2016. – С. 280 – 295.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 15.

Вайнштейн Осип Львович

О. Л. Вайнштейн народився 6 грудня 1894 року в м. Бендери.

У 1919 році закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету і залишився на кафедрі загальної історії для підготовки до професорського звання.

З 1922 року працював в Одеському інституті народної освіти, був завідувачем історичного кабінету. Обіймав посади викладача, професора факультету соціального виховання.

В 1930 – 1933 роках був доцентом Одеського інституту професійної освіти, а у 1934 – 1935 роках – доцентом Одеського державного університету.

Одночасно у 1923 – 1933 роках працював в Одеській центральній науковій бібліотеці, обіймаючи посади завідувача бібліографічним відділом, вченого секретаря, заступника директора, директора.

В 1934 році атестаційною комісією Народного комісаріату освіти УСРР був затверджений у вченому званні професора.

Протягом 1935 – 1951 років завідував кафедрою історії середніх віків Ленінградського державного університету. Був керівником одно із відділів Інституту матеріальної культури Академії Наук СРСР.

У 1938 році без захисту дисертації присуджений науковий ступінь кандидата історичних наук. В 1940 році як докторську дисертацію захистив працю «Історіографія історії середніх віків у зв'язку з розвитком історичної думки від початку середніх віків до наших днів».

В 1951 – 1955 роках очолював кафедру у Киргизькому державному університеті.

З 1955 року був старшим науковим співробітником Ленінградського відділення Інституту історії Академії Наук СРСР.

Діапазон наукових інтересів охоплював загальну історію Західної Європи, методологічні питання історичної науки та її взаємодії з історією філософії, історіографію.

Нагороджений орденом «Знак Пошани», медалями «За оборону Ленінграда», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Праці:

1. История Парижской коммуны/ О. Л. Вайнштейн. – М., 1932. – 205 с.
2. Историография истории средних веков в связи с развитием исторической мысли от начала средних веков до наших дней/ О. Л. Вайнштейн. – М.-Л.: Соцэкгиз, 1940. – 372 с.
3. Западноевропейская средневековая историография/ О. Л. Вайнштейн. – М.-Л.: Наука, 1964. – 483 с.
4. История советской медиэвистики, 1917 – 1966 /О. Л. Вайнштейн. – Л.: Наука, 1968. – 424 с.
5. Очерки развития буржуазной философии и методологии истории в XIX – XX вв./О. Л. Вайнштейн. – Л.: Наука, 1979. – 270 с.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 197 – 201.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 16 - 17.

Варнеке

Борис Васильович

Б. В. Варнеке народився 3 червня 1974 року в Москві.

Закінчив Санкт-Петербурзький історико-літературний інститут.

У 1903 році захистив магістерську дисертацію «Нариси з історії давньоримського театру», а у 1905 році – докторську дисертацію «Спостереження над давньоримською комедією. До історії типів».

Протягом 1904 – 1910 років працював приват-доцентом С.-Петербурзького, та професором Казанського університетів.

З 1910 року викладав на історико-філологічному факультеті Новоросійського університету.

В 1920 – 1941 роках обіймав посаду професора Одеського інституту народної освіти, Одеського інституту соціального виховання, Одеського державного педагогічного інституту.

З другої половини 1930-х років викладав римську історію в Одеському державному університеті.

У січні 1941 року присвоєно звання «Заслужений діяч науки Української РСР».

В роки нацистської окупації Одеси викладав історію римської літератури в університеті Трансністрії. У травні 1944 року був заарештований. Помер у тюремній лікарні в Києві 13 липня 1944 року.

У 1955 році був помертно реабілітований.

Праці:

1. Античные терракоты/ Б. В. Варнеке.// Известия Общества археологи, истории и этнографии. – Т. XXII. – Вып. 4. – Казань, 1906. – С. 231- 248.
2. Новые древности из Керчи/Б. В. Варнеке.// Записки Императорского Одесского общества истории и древностей. – Т. XXXII. – Одесса, 1915. – С. 128 - 137.
3. К истолкованию «драмы сатиров»/ Б. В. Варнеке.// Доклады Академии Наук СССР. Серия В. – 1925. – Июль-декабрь. – С. 67 - 69.
4. Пушкин о Горации/ Б. В. Варнеке.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту. – 1939. – Т. 1: Роботи кафедр літератури і мови. – С. 7 - 16.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 209 - 211.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса, ПДПУ, 2005. – С. 24 - 25.
3. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 17 - 18.

Гаврилко Валентин Федорович

В. Ф. Гаврилко народився 30 серпня 1933 року в Житомирській області.

У 1950 – 1980 роках перебував у лавах Радянської Армії.

В 1963 році закінчив історичний факультет Пермського державного університету імені О. М. Горького.

У 1980 – 1988 роках був асистентом кафедри історії КПРС Одеського політехнічного інституту.

В 1988 – 1992 роках обіймав посаду асистента кафедри політичної історії і філософії Одеського державного педагогічного інституту, а у 1992 – 1995 роках – посаду асистента кафедри всесвітньої історії Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Помер у липні 1995 року в Одесі.

Праці:

1. Героическое прошлое страны как важнейший источник патриотического воспитания/ В. Ф. Гаврилко// Повышение эффективности подготовки учителей истории без отрыва от производства: Тезисы выступлений Всесоюзной научно-методической конференции. – М.- Одесса, 1990. С. 39 - 41.
2. О роли героико-патриотической литературы Украины в воспитательном процессе: опыт, проблемы/ В. Ф. Гаврилко// Историко-культурное наследие человечества и его изучение при подготовке учителей без отрыва от производства: Сборник тезисов выступлений на украинско – российском научно-методическом симпозиуме. – Одесса, 1992. – С. 150 - 151.

Джерела:

1. Гаврилко В. Ф.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

**Галицький
М. Ш.**

М. Ш. Галицький у 1950-х роках працював старшим викладачем кафедри марксизму-ленінізму, а потім кафедри історії КПРС Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Праці:

1. Розробка В. І. Леніним теорії переростання буржуазно-демократичної революції в революцію соціалістичну в період першої російської революції/ М. Ш. Галицький// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XII. До 50-річчя першої російської революції. – С. 5 - 18.
2. Партійні організації на чолі творчої ініціативи робітників важкої промисловості України в роки третьої п'ятирічки (1938 - 1941 рр.)/ М. Ш. Галицький// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1957. – Т. XVII. Випуск історико-філологічний. – С. 65 - 86.
3. Генеральная линия КПСС на всемерное развитие тяжелой индустрии – основное условие победы социализма в СССР/ М. Ш. Галицкий// Ученые записки Одеського государственного педагогического института им. К. Д. Ушинского. – 1957. – Т. XIX. Кафедры истории КПСС и политической экономии. – С. 136 - 160.

Гансов Август Якович

А. Я. Гансов – кандидат історичних наук, доцент.

У 1944 – 1956 роках викладав, завідував кафедрою в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

З 1956 року працював на кафедрі нової та новітньої історії Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Праці:

1. Кренгольмський страйк/ А. Я. Гансов// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1955. – Т. X. – С. 3 - 32.

Література:

1. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865 – 2015)/ гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 582.

Гапонова Лариса Павлівна

Л. П. Гапонова народилася 31 січня 1960 року в Конотопі.

В 1985 році закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1984 – 1987 роках працювала вчителем історії одеської середньої школи № 22.

В 1987 – 1988 роках обіймала посаду асистента кафедри історії КПРС і філософії Одеського державного педагогічного інституту.

У 1988 – 1991 роках навчалася в аспірантурі.

В 1992 році захистила дисертацію «Кадети і більшовики України: доктрини, протиборство та історичні наслідки (березень – жовтень 1917 р.)» і здобула науковий ступінь кандидата історичних наук.

До грудня 1995 року була викладачем кафедри всесвітньої історії Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Праці:

1. Из истории украинского национал-демократизма/ Л. П. Гапонова// Повышение эффективности подготовки учителей истории без отрыва от производства: Сборник докладов и сообщений. – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 91 - 100.
2. Из истории развития апрельского кризиса власти Временного правительства/ Л. П. Гапонова// Повышение эффективности подготовки

учителей истории без отрыва от производства: Тезисы выступлений. – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 55 - 57.

Джерела:

1. Гапонова Л. П.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Гізер Сергій Миколайович

С. М. Гізер народився 14 листопада 1961 року в Одесі.

У 1990 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. А у 1996 році – аспірантуру при кафедрі історії України Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 1987 – 2001 роках працював в Одеському історико-краєзнавчому музеї, в Одеському охоронному центрі при Управлінні культури виконкому Одеської обласної ради, вчителем історії в одеських школах №№ 30, 92.

З 2001 року працює старшим викладачем кафедри історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

У 2003 році захистив дисертацію «Ногайські племена у Північно-Західному Причорномор'ї (кінець XV – XVII ст.)» і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук.

Наукові пріоритетами є археологія, етнографія, культура та історія середньовічних кочовиків Південно-Західного Причорномор'я.

В 1991 – 2015 роках брав участь у дослідженнях експедицій Одеського археологічного музею у південних районах Одеської області та експедиції Інституту археології НАН України на о. Березань, а в 2010 – 2012 роках – у проекті Гуманітарного центру Історії та Культури Східної і Центральної Європи при університеті Лейпцига «Die Rus' und das Deöt-i-Qipöaq. Regesten zur Geschichte der Slavia Asiatica 580 – 1480».

Праці:

1. Кочевое хозяйство Буджакских ногайцев (особенности хозяйственно-культурного типа/ С. Н. Гизер// Записки Історичного факультету Одеського державного університету. – 1999. – Вип. 9. – С. 41- 50.
2. Ногайцы на территории Одесщины в XVI–XVIII вв./С. Н. Гизер// Юго-Запад. Одессика: Историко-краеведческий альманах. – Одесса, 2006. – С. 16 - 30.
3. Кантемир-мурза – предводитель Буджакской орды: страницы биографии/ С. Н. Гизер// Лукомор'я: археологія, етнологія, історія

- Північно-Західного Причорномор'я. – 2009. – Вип. 3.– С. 214- 235.
4. Die archaologische Erforschung der mittelalterlichen Nomaden im nordwestlichen Schwarzmeergebiet // Christian Lubke. Ilmira Miftakhova. Wolfram von Scheliha. Geschichte der Slavia Asiatica. Oueellenkundliche Probleme. – Leipzig, 2013. – S. 211 - 226.
 5. Ногайцы и их культура/С. Н. Гизер // Буджак: историко-этнографические очерки народов юго-западных районов Одесщины: Книга для чтения / Ред.: А. И. Киссе, А. А. Пригарин, В. Н. Станко. – Одесса: Post Script Um – СМІЛ, 2014. – С. 85 - 116.
 6. Домусульманские черты в погребальном обряде ногайского могильника у с. Молога/С. Н. Гизер, А. Е. Малюкевич// Стародавнє Причорномор'я. Випуск XI: Матеріали XI читань пам'яті проф. П. Й. Каришковського. – Одеса: ОНУ, 2016. – С. 319 - 327.
 7. Немецкие колонии Аджалыкско-Тилигульского межлиманья Одесского уезда Херсонской губернии/С. Н. Гизер// Наука, образование, культура: Материалы международной научно-практической конференции, посвящённой 28-ой годовщине Комратского государственного университета. – Т. 2: Сборник статей. – Комрат, 2019.– С.104 - 110.

Література:

1. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського : Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 9.

Глазова Ганна Вікторівна

Г. В. Глазова народилася 27 березня 1964 року.

У 1986 році закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1986 – 1994 роках працювала в Одеському державному педагогічному інститут імені К. Д. Ушинського. До 1991 року обіймала посаду лаборанта кафедри історії КПРС і філософії, а потім – посаду асистента кафедри всесвітньої історії.

Згодом захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

Є керівником Одеської галереї «Арт-центр Кандинський».

Праці:

1. К вопросу о периодизации денежного производства синопы в доэллинистический период/ А. В. Глазова// Историко-культурное наследие человечества и его изучение при подготовке учителей без

отрыва от производства: Сборник тезисов и выступлений на украинско-российском симпозиуме. – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 26.

Література:

1. Глазова Г. В.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Глядковська Ганна Іванівна

Г. І. Глядковська народилася в 1886 році в Катеринославській губернії Навчалася на історико-філологічному факультеті Московських вищих жіночих курсі. Закінчила педагогічні курси в Одесі.

В 1919 році брала участь у Бендерському збройному повстанні.

Працювала на посаді доцента в Донецькому інституті народної освіти.

В 1930 – 1933 роках обіймала посаду професора в Одеському інституті професійної освіти, з 1932 року очолювала кафедру історії більшовизму. В 1933 – 1941 роках викладала в Одеському державному університеті.

У 1941 році захистила дисертацію і здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук.

В роки нацистської навали в евакуації у Байрам-Алі викладала історію народів СРСР в Одеському педагогічному інституті та Одеському державному університеті. В 1944 – 1945 роках одночасно завідувала кафедрою марксизму-ленінізму в Одеському державному педагогічному інституті та кафедрою історії народів СРСР в Одеському державному університеті.

В подальшому працювала у Львівському державному університеті.

Померла в 1962 році у Львові.

Праці:

1. Партизанское движение на Юге Украины (Херсонщине) против австро-немецких оккупантов./ А. И. Глядковская// Наукові записки Львівського державного університету ім. Івана Франка. – 1955. – Т. 36, Історична серія. – Вип. 6. – С. 25.
2. В Бендерском подполье (1918 – 1919 гг.)/ А. И. Глядковская// Из истории борьбы за власть Советов в Молдавии (1918 – 1920 гг.). – Кишинев, 1964. – С. 117 - 118.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 101 - 102.
2. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865 – 2015)/ гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 573, 580.

Гороховська Євгенія Володимирівна

Є. В. Гороховська народилася у 1901 році в місті Олешки.

У 1930 – 1950-х роках працювала на кафедрі марксизму – лєнінізму Одеського державного педагогічного інституту. В евакуації у Середній Азії у 1941 – 1944 роках завідувала кафедрою.

У квітні 1941 року здобула науковий ступінь кандидата історичних наук, а у червні 1941 року присвоєно вчене звання доцента.

Викладала історію КПРС в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: в 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 4./ В. А. Смирнов. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2017. – С. 318 - 319.

Готалов – Готліб Артемій Григорович

А. Г. Готалов-Готліб народився 5 січня 1866 року у Пскові.

В 1892 році закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету.

В 1893 році захистив дисертацію «Римська община до 493 р.».

В 1896 – 1903 роках працював у Пскові та Санкт-Петербурзі. З 1896 року був співробітником редакції «Енциклопедичного словника» Брокгауза та Єфрона, надрукував понад 100 статей із всесвітньої історії.

В 1903 – 1918 роках працював директором гімназій у Ялті, Кишиневі, Пскові. До 1920 року викладав у гімназії у Черкасах, в реальному училищі в Одесі. В 1919 році організував в Одесі найбільше в країні «Дитяче містечко імені Комінтерна» для безпритульних дітей.

В 1920 році взяв участь в організації Одеського інституту народної освіти, в якому викладав історію та історію педагогіки.

В 1925 році здобув вчене звання професора.

Протягом 1927 – 1940 років працював у вищих закладах освіти Москви, Києва, Харкова.

В 1940 році без захисту дисертації затверджений у науковому званні доктора педагогічних наук.

З 1944 року виконував обов'язки декана історичного факультету Одеського державного університету, завідував кафедрами історії середніх віків та педагогіки. Протягом 1946 – 1952 років очолював кафедру історії стародавнього світу та археології.

Читав курси з історії слов'янських народів та Візантії, займався питаннями історії освіти, методики виховання та освіти дітей.

Нагороджений орденом «Знак Пошани» та медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.»

Помер 27 липня 1960 року в Одесі.

Праці:

1. Кризис университета и вопрос о подготовке учительства / А. Г. Готалов-Готлиб // Путь Просвещения. – 1923. – № 10 - 11. – С. 37- 62.
2. Современный университет в США / А. Г. Готалов-Готлиб // Фронт науки и техники. – 1934. – № 10 -11. – С. 106 - 115.
3. Ф. И. Успенский как профессор и научный руководитель / А. Г. Готалов-Готлиб // Византийский временник. – 1947. – Т. I (XXVI). – С. 114 - 126.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 334 - 336.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса, ПДПУ, 2005. – С. 26.
3. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової інформаційне видання / гол. ред. І. М. Коваль ; відп. ред. М. О. Подрезова. – Одеса, 2015. – С. 297 - 298.
4. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 25 - 26.

Гриценко Микола Михайлович

М. М. Гриценко народився у 1897 році в Чернігові.

В 1930-х роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті, обіймав посаду доцента. Завідував кафедрою історії народів СРСР, був деканом історичного факультету.

Пішов з життя у 1938 році.

Джерела:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: в 5-ти ч. – Ч. 1. / В. А. Смирнов. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2009. – С. 137, 139, 142.
2. Смирнов В. А. Реквием XX века: в 5-ти ч. с эпилогом. – Ч. 3./ В. А. Смирнов. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2016. – С. 296.
3. Смирнов В. А. Реквием XX века: в 5-ти ч. – Ч. 5. / В. А. Смирнов. – Одесса: Астропринт, 2011. – С. 288, 291, 295, 297, 317.

Грицюта Оксана Олександрівна

О. О. Грицюта народилася 1 січня 1975 року в Одеській області.

У 1997 році закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1998 – 2001 роках працювала завідувачем масовим відділом Одеського історико-краєзнавчого музею. В 2002 – 2015 роках викладала в Одеському національному політехнічному університеті.

У 2010 році захистила дисертацію «Роль механіко-будівного відділу Київського відділення Російського технічного товариства у розгортанні досліджень в галузі залізничного транспорту» і здобула науковий ступінь кандидата історичних наук.

В 2015 – 2020 роках працювала на кафедрі всесвітньої історії та методології науки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, обіймаючи посаду доцента.

Коло наукових інтересів складають питання історії науки і техніки, історії археологічних досліджень в Україні.

Праці:

1. Внесок Київського відділення Російського технічного товариства в економічний розвиток Південно-Західного краю Російської імперії у II пол. XIX ст. / О. О. Грицюта // Інтелігенція і влада. Сер. Історія. – Одеса, 2012. – Вип. 24. – С. 17 - 25.
2. Археологічні дослідження пам'яток кам'яного віку біля с. Анетівка (2008 – 2014 рр.) / А. В. Главенчук, О. О. Грицюта, І. В. Піструїл // Чорноморський літопис. – Миколаїв, 2014. – Вип. 10. – С. 119 - 124.
3. Участь Історичного товариства Нестора-Літописця в організації Всеросійських археологічних з'їздів / О. Грицюта // ЕМІНАК. – 2018. – Т. 3, №3 (23). – С. 135 - 139.
4. Розвиток студій із археології України у Київській духовній академії у другій половині XIX століття / О. Грицюта // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – 2019. – Вип. 23. – С. 396 - 401.
5. Письмові пам'ятки як археологічне джерело в дослідженнях Д. І. Багалія / О. О. Грицюта // Історіосфера: Матеріали XIV наукової конференції викладачів, здобувачів вищої освіти та молодих учених Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 18 - 22.

Джерела:

1. Грицюта О. О.: Особова справа // Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Гулевич Микола Кирилович

М. К. Гулевич народився 2 лютого 1920 року на Одещині.

У 1941 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету.

В 1941 – 1953 роках служив у лавах Радянської Армії. Воював у складі частин Південно-Західного, Воронезького. 3-го Українського фронтів. Приймав участь у визволенні від нацистських окупантів України, Молдавії.

У 1953 – 1961 роках викладав у вищих навчальних закладах Запоріжжя, Одеси.

В 1961 – 1988 роках працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. Обіймав посади старшого викладача, доцента кафедри історії КПРС та філософії.

У 1978 році присвоєно вчене звання доцента.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни 1, 2 ступенів, Червоної Зірки, медалями «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.» та іншими.

Джерела та література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 62 - 64.
2. Гулевич М. К.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Дложевський Сергій Степанович

С. С. Дложевський народився 22 вересня 1889 року в Кам'янець-Подільському.

В 1911 році закінчив історико-філологічний факультет Київського університету. У квітні 1914 року склав іспити і здобув ступінь магістра класичної філології.

Протягом 1914 – 1917 років був приват-доцентом Київського університету. У 1918 році брав участь у формуванні Таврійського університету.

В 1919 році переїхав до Одеси і став приват-доцентом Одеського університету.

З вересня 1920 року працював професором в Одеському інституті народної освіти, з 1925 року був деканом факультету соціального виховання.

Одночасно з 1921 року обіймав посаду директора Одеського історико-археологічного музею та до 1924 року – посаду професора Археологічного інституту.

Очоловав археологічну секцію Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук, завідував музейним відділом Одеського губернського відділу пролітпросвіти.

У 1927 – 1930 роках був заступником голови, головою Ольвійської археологічної експедиції. Досліджував питання загального мовознавства, античної археології, епіграфіки, музейної справи.

Помер 23 жовтня 1930 року в Одесі.

Праці:

1. Организация археологического института в Одессе/С. С. Дложевский.// Народное просвещение. – 1921. – № 2- 5. – С. 57 - 63.
2. Територія Південної України, щодо зв'язку із стародавнім Малоазійським культурним комплексом. Ольвія та Мілет (конспект доповіді)/ С. С. Дложевський.// Східний світ. – 1928. – № 2. – С. 166 - 170.
3. Новий напис Одеського історико-археологічного музею, з садиби, де рр. 1891-1899 жив А. О. Скальковський/ С. С. Дложевський.//Вісник Одеської комісії краєзнавства при ВУАН. – Одеса, 1930. – Ч.4/5: Секція археологічна. – С. 47 - 49.
4. Епіграфічні дрібниці/ С. С. Дложевський.//Вісник Одеської комісії краєзнавства при ВУАН. – Одеса, 1930. – Ч.4/5: Секція археологічна. – С. 49 - 59.

Література:

1. Украинская советская энциклопедия: в 12 т., 13 кн. – Т. 3. – К.: ГР УСЭ, 1980. – С. 387.
2. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 387 – 389.
3. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 27.
4. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 28 - 29.

**Добролюбська
Юлія Андріївна**

Ю. А. Добролюбська народилася 24 квітня 1974 року в Одесі.

У 1996 році закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова і до 1999 року навчалася в аспірантурі.

В 1999 році захистила кандидатську дисертацію «Антропологічна методологія історичних процесів». У 2002 році присвоєно вчене звання доцента.

У 2011 році, захистивши дисертацію «Типологія сучасної системи філософії історії», здобула науковий ступінь доктора філософських наук. В 2015 році присвоєно вчене звання професора.

З 1999 року працює на кафедрі всесвітньої історії і методології науки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, у 2002 – 2007 роках та з 2011 року обіймаючи посаду завідувача кафедри.

Коло наукових інтересів складають питання філософії історії, історії історичної науки, історичної біографістики. Є автором 150 наукових та науково-методичних праць.

Праці:

1. Інстинктивно-генетичні програми соціокультурної поведінки людини / Ю. А. Добролюбська // Культура народів Причорномор'я. – 2004. – № 48, Т. 1. – С. 132 - 138.
2. Філософія історії: типи та моделі /Ю. А. Добролюбська. – Одеса: Астропринт, 2010. – 232 с.
3. Історія середніх віків: Тематична хрестоматія /Ю. А. Добролюбська. – Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2014. – 232 с.
4. Соціальна пам'ять в історіографічній традиції "Анналів" / Ю. А. Добролюбська // Наукове пізнання: методологія та технологія. Філософія. – 2018. – Вип. 1. – С. 45 - 51.
5. Історія середніх віків: Художньо-історична хрестоматія/ Ю. А. Добролюбська. – Одеса: Ун-т Ушинського, 2019. – 410 с.
6. Analytical overview of new approaches to the study of historical reality/ Y. Dobrolyubska // Modern philosophy in the context of intercultural communication : collective monograph / Z. M. Atamaniuk, Ye. R. Borinshtein, N. P. Hapon, Yu. A. Dobrolyubska, etc. – Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. – P. 53 - 72.
7. The cognitive strategy of post-neoclassical philosophy of history/ Y. Dobrolyubska // Philosophical and methodological challenges of the study of modern society: collective monograph / T. V. Andrushchenko, Z. M. Atamaniuk, Ye. R. Borinshtein, Yu. A. Dobrolyubska, etc. – Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. – P. 65 - 86.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів : Ч. 1. // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1- 2. – С. 161.
2. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського:

- Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 12 - 13.
3. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 193.

Добролюбський Андрій Олегович

А. О. Добролюбський народився 18 квітня 1949 року в Одесі.

У 1971 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Там само навчався в аспірантурі.

В 1981 році в Інституті археології Академії Наук УРСР захистив дисертацію «Кочовики Північно-Західного Причорномор'я у IX – XIV ст.» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. У 1991 році захистив дисертацію «Кочовики на Заході Причорноморських степів у X – XIII с.» і здобув науковий ступінь доктора історичних наук. В 1995 році присвоєно вчене звання професора.

Працював науковим співробітником Інституту археології Академії Наук УРСР, завідувачем сектором археології Управління культури виконкому Одеської обласної ради.

З 1992 року працює у Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. Обіймав посади доцента кафедри історії України, професора кафедри всесвітньої історії. В 1997 – 2000 роках очолював кафедру історії України, а у 2007 – 2011 роках завідував кафедрою всесвітньої історії. З 2012 року обіймає посаду професора кафедри історії України.

Коло наукових інтересів складають археологія, краєзнавство Північного Причорномор'я, археологічна теорія і методика, проблеми етнічної та соціальної історії, філософія історії, культурна антропологія, історико-археологічні дослідження Одеси, Херсона, Ізмаїла. В 1995 – 2006 роках керував археологічними розкопками в Одесі і Херсоні. Автор понад 260 опублікованих праць.

Є почесним доктором Ерджійського університету (Туреччина), головою Чорноморської асоціації археологів і любителів старовини (м. Одеса).

Нагороджений знаком Міністерства освіти і науки «Відмінник освіти України».

Праці:

1. О реконструкции социальной структуры общества кочевников средневековья по данным погребального обряда/ А. О. Добролюбский // Археологические исследования Северо-Западного Причерноморья. – К.: Наукова думка, 1978. – С. 107 - 119.

2. Тайны причерноморских курганов / А. О. Добролюбский . – Одесса: Маяк, 1988 . – 224 с.
3. В поисках античной Одессы/ А. О. Добролюбский// *Stratum plus.* – 1999. – № 3. – С. 241 - 259.
4. У колыбели Одессы / А. О. Добролюбский. – Одесса: Оптимум, 2002. – 194 с.
5. Кочовики південно-західної України в Х—XVII століттях: монографія/ А. О. Добролюбський, І. О. Смирнов. – К.; Миколаїв: Іліон, 2011. — 172 с.
6. Археология Одессы/ А. О. Добролюбский. – Одесса: Optimum, 2012. – 300 с.
7. Находка скарабея из гематита на одесском побережье/ А. О. Добролюбский // *Стародавнє Причорномор'я.* – Вип. XI. – Одеса: ОНУ, 2016. – С. 188 - 195.
8. O tempora! O mores! (о нравах жителей «местности, занимаемой Одессой» в античные времена)/ А. О. Добролюбский// *Перспективи.* Серія: Філософія. 2016 – № 4 (70). – С. 20 - 27.
9. Имя ДРОКА/ А. О. Добролюбский. – Одесса: Всемирный клуб одесситов, 2018. – 100 с .
10. Руины Хаджибея и подземный ход Воронцовского дворца в археологическом контексте/ А. О. Добролюбский // *Подземные сооружения Одессы и Одесской области: Сборник материалов II-ой научно-практической конференции.* – Одесса, 2019. – С. 5 - 11.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів : Ч. 1. // *Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського.* – 2004. – № 1- 2. – С. 146.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 27 - 28.
3. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 13 - 14.
4. Наукові школи Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського/ Уклад. Т. І. Койчева. – Одеса: Друкарський дім, 2007. – С. 157 - 162.
5. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирев та ін. – Одеса, 2007. – С. 196 - 197.

Добролюбський Костянтин Павлович

К. П. Добролюбський народився 17 травня 1885 року в с. Грачова Оренбурзької губернії.

У 1915 році закінчив Новоросійський університет і залишився в аспірантурі на кафедрі всесвітньої історії. Випускна робота «Холопство у Стародавній Русі» виконана під керівництвом М. Є Щепкіна.

В 1919 році склав магістерський іспит і почав працювати на посаді приват-доцента у Новоросійському університеті.

Протягом 1920 – 1933 років обіймав посаду доцента в Одеському інституті народної освіти, Одеському інституті професійної освіти.

З 1933 року працював в Одеському державному університеті. У 1934 – 1941, 1944 – 1953 роках завідував кафедрою нової історії. В 1940 – 1941, 1944 – 1953 роках був деканом історичного факультету.

Як науковець вивчав історію Французької революції 1789 – 1794 років, ставши одним з перших радянських дослідників цієї теми.

У 1934 році присвоєно вчене звання професора, а у 1936 році без захисту дисертації присуджений науковий ступінь доктора історичних наук за опубліковане дослідження з економічної політики термідоріанської реакції.

В 1939 – 1941, 1944 – 1947 роках був депутатом Одеської міської ради депутатів трудящих. Виконував обов'язки голови правління Одеського будинку вчених.

Нагороджений орденом «Знак Пошани» та медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.».

Помер 1 лютого 1953 року в Одесі.

Праці:

1. Максимум і нестатки за терору (жовтень 1793 – липень 1794 р.)/
К. Добролюбський// Прапор марксизму. – 1928. – № 4 (5). – С. 111 - 155.
2. Термидорианская реакция/ К. Добролюбский// Историк-марксист. – 1926. – Т. 1. – С. 96 - 122.
3. Финансовое законодательство термидорианского Конвента/
К. Добролюбський// Историк-марксист. – 1929. – Т. 13. – С. 166 - 183.
4. Конституція Французської республіки 1795 р./ К. П. Добролюбський.// Наукові записки Львівського університету. Серія: історія. – 1946. – Т. 1. – Вип. 2.
5. Термидор. Очерки по истории классовой борьбы во Франции в 1794 – 1795 гг./ К. П. Добролюбский. – Одесса: ОГУ, 1949.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 391 – 393.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 29 - 30.

Елле Кузьма Васильович

К. В. Елле народився в 1896 році в Чувашії.

В 1917 році закінчив Казанську учительську семінарію, а у 1921 році – Казанський педагогічний інститут. Навчався в аспірантурі в Ленінграді, в 1933 році захистив дисертацію. В 1942 році здобув науковий ступінь кандидата історичних наук.

Викладав історію та суспільствознавство у навчальних закладах Чувашії.

В 1935 – 1936 роках був доцентом кафедри соціально-економічних наук Киргизького педагогічного інституту у м. Фрунзе.

У 1937 – 1944 роках обіймав посаду доцента в Одеському державному педагогічному інституті, викладав історію стародавнього світу.

В 1944 – 1948 роках працював у Чуваському педагогічному інституті, в 1950 – 1956 роках завідував кафедрою загальної історії Гомельського державного педагогічного інституту.

Є автором понад 50 опублікованих праць з історії, археології, етнографії.

Помер у 1974 році в Гомелі.

Праці:

1. Акатуй/ К. В. Элле. – Чебоксары: Чувашгосиздат, 1935. – 44 с.

Література:

1. Чувашская энциклопедия. – Т. 4: Си – Я. – Чебоксары, 2011. – С. 668.
2. Ученые и сотрудники Чувашского государственного института гуманитарных наук: 1930 – 2005. – Чебоксары, 2005. – С. 173.

Єрусалимський Арон Фейвелевич

А. Ф. Єрусалимський у 1929 – 1930 роках викладав історію класової боротьби в Одеському інституті народної освіти.

Література:

1. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского института народного образования (1920 – 1930): ретроспективный анализ/ В. Левченко// Научные труды по иудаике: Материалы XVII Международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II. – М.: «Сэфер», 2010. – С. 245 – 260.

Житкова Тетяна Вікторівна

Т. В. Житкова народилася 11 квітня 1956 року в Запорізькій області.

Закінчила історичний факультет Запорізького державного університету.

В 1989 – 1992 роках навчалася в аспірантурі при кафедрі політичної історії і філософії Одеського державного педагогічного інституту.

У 1992 році захистила дисертацію «Проблеми жіночої праці та побуту в період відбудови народного господарства УРСР (1944 – 1950 рр.)» і здобула науковий ступінь кандидата історичних наук.

В 1992 – 2011 роках працювала на кафедрі історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, з 1995 року обіймала посаду доцента.

До наукових інтересів належать питання соціального стану жінки у суспільстві, гендерної політики в Україні.

Праці:

1. Женщина и общество: исторический аспект, современные проблемы: Материалы в помощь женсоветам/Т. В. Житкова. – Одесса, 1991. – 22 с.
2. Социальные аспекты женского труда в послевоенный период на Украине (1944 – 1950 гг.)/Т. В. Житкова // Повышение эффективности подготовки учителей истории без отрыва от производства: Сборник докладов и сообщений Всесоюзной научно-методической конференции. – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 115 - 124.
3. До питання визнання жіночої проблематики/ Т. В. Житкова// Жіночий рух в Україні: історія і сучасність: Тези доповідей міжнародної науково-методичної конференції. – К., 1994. – С. 11 - 13.
4. Перші спроби започаткування вищої жіночої освіти в Україні/ Т. В. Житкова// Життя і пам'ять: Наукова збірка, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 1. – Одеса: Наука і техніка, 2009. – С. 93 – 98.

Джерела та література:

1. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 14 - 15.
2. Житкова Т. В.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Загоровський Євген Олександрович

Є. О. Загоровський народився 26 липня 1885 року в Харкові.

У 1916 році закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету. Склав іспити на ступінь магістра російської історії і страв працювати приват-доцентом на кафедрі російської історії університету. До 1920 року викладав на Одеських вищих жіночих курсах.

З 1920 року викладав в Одеському інституті народного господарства, був професором в Одеському гуманітарно-суспільному інституті.

Працював в Одеському інституті народної освіти, читав курси з історії України, історії української матеріальної культури, історії держави і суспільних формацій.

Був членом Одеського наукового товариства, Одеського товариства історії та старожитностей, Одеського бібліографічного товариства. Працював в комісії краєзнавства по вивченню Південної України.

Восени 1937 року був заарештований та засуджений до страти. Розстріляний 22 лютого 1938 року в Одесі.

Праці:

1. Отношения России и Италии в XIX в./ Е. А. Загоровский.// Записки Одесского общества истории и древностей. – 1919. – Т. 33. – С. 41 - 58.
2. Экономическая политика Потемкина в Новороссии (1774 – 1791) / Е. А. Загоровский.// Журнал науково-дослідних кафедр в Одесі. – 1926. – Т. 2, № 2. – С. 74 - 84.

Література:

1. Випускники Одеського (Новоросійського) університету: Енциклопедичний словник: у 2 випусках. – Вип. 2/ Ред. В. А. Сминтина, М. О. Подрезова. – Одеса: Астропринт, 2010. – С. 99.

Зотов Микола Іванович

М. І. Зотов народився 23 червня 1921 року у Симбірській губернії.

В 1943 році закінчив Єйське військово-морське авіаційне училище.

У 1943 – 1948 роках служив у частинах військово-повітряних сил Чорноморського флоту.

В 1956 році закінчив історичний факультет Одеського педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1949 – 1964 роках працював у партійних органах Одеси, в 1964 – 1968 роках був завідувачем відділу, а у 1968 – 1972 роках – секретарем Одеського обласного комітету Компартії України.

В 1967 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

У 1972 – 1975 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймав посаду проректора з наукової роботи.

Обирався депутатом Одеських міської та обласної рад депутатів трудящих.

Нагороджений орденами Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни 1, 2 ступенів, 2 орденами Трудового Червоного Прапора, медалями.

Праці:

1. Далёкое эхо/ Н. И. Зотов. – Одесса: Маяк, 1985. – 189 с.

Джерела та література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 73.
2. Зотов М. І.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Кардашов Дмитро Іванович

Д. І. Кардашов народився у 1887 році в Одесі.

У 1912 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1918 – 1920 роках викладав у Миколаївському учительському інституті, працював заступником завідуючого Миколаївського відділу народної освіти.

З 1920 року працював в Одесі відповідальним редактором газети «Моряк».

У 1922 – 1928 роках викладав історичний матеріалізм, історію РКП(б) та ленінізм в Одеському інституті народної освіти, Одеському інституті народного господарства. З 1925 року обіймав посаду професора.

З 1928 року працював у Москві.

Праці:

1. З епохи розламу РСДРП 1903 – 1904 рр./Д. Кардашов// Літопис революції. – 1928. – № 5. – С. 77 - 81.
2. До історії боротьби за III з'їзд на Україні/ Д. Кардашов// Літопис революції. – 1930. – № 6. – С. 5 - 28.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 154 - 155.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 27.

Касілова Вікторія Михайлівна

В. М. Касілова народилася у 1959 році в с.мт. Овідіополь Одеської області.

У 1981 році закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Після навчання в аспірантурі, в 1984 році почала викладати в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

Протягом 1992 – 2020 років працювала старшим викладачем, приват-доцентом кафедри історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2009 році присвоєно вчене звання приват-доцента.

Коло наукових інтересів складають питання дослідження та викладання історії, гендерної політики в Україні.

Праці:

1. О некоторых психологических проблемах преподавания истории народов Украины/ В. М. Касілова.// Проблеми викладання історії народів України в технічному вузі: Тези доповідей республіканської науково-методичної конференції. – К.: НМК ВО, 1991. – С. 176 - 177.
2. Українська національна революція середини ХVІІ ст.: стан і проблеми дослідження/ В. М. Касілова// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2001. – № 12. – С. 150 - 155.
3. Гуманітарна освіта як засіб впровадження гендерної культури в українське суспільство/ В. М. Касілова// Життя і пам'ять: Наукова збірка, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 1. – Одеса: Наука і техніка, 2009. – С. 99 - 105.
4. Професорсько-викладацький склад Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: жіноча складова/ В. М. Касілова// Життя і пам'ять: Науковий збірник, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 2. – Одеса: Homeless Publishing, 2015. – С. 102 - 129.
5. Жінки в процесі українського культуротворення ранньомодерної доби/

В. М. Касілова// Життя і пам'ять: Науковий збірник, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 3. – Одеса: Homeless Publishing, 2018. – С. 115 - 121.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 223.
2. Касілов В. М.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Клем Євгенія Лазарівна

Є. Л. Клем народилася у 1898 році в Одесі.

Учасниця громадянської війни.

Здобувши вищу освіту, працювала шкільним вчителем. Потім викладала історію в Одеському педагогічному інституті.

Під час нацистської навали в 1941 – 1945 роках служила перекладачкою Приморської Армії, брала участь в обороні Одеси та Севастополя, була керівником однієї з груп опору в концентраційному таборі «Равенсбрюк».

Після війни вчителювала.

В 1946 – 1953 роках викладала на історичному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Пішла з життя 3 вересня 1953 року в Одесі.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 75 - 76.

Клочко Арсеній Парфентійович

А. П. Клочко народився в 1885 році в с. Верблюжки Ново-Празького повіту Єкатерининської губернії в селянській родині.

Закінчив духовне училище. В 1904 – 1917 роках вчителював в Одесі. У 1916 році здав іспит на атестат зрілості в 1-ій Ришель'євській гімназії Одеси. Потім навчався у школі прапорщиків, а у 1917 – 1920 роках – у Новоросійському університеті.

В 1922 – 1922 роках працював у сільгоспкооперації, в 1922 – 1923 роках – завідувачем губернським відділом політосвіти, в 1923 – 1925 роках – у губсільбуді, в 1925 – 1926 роках був політробітником. В 1926 – 1930 роках навчався в аспірантурі Комуністичного університету у Харкові.

В 1930 – 1933 роках був ректором Одеського інституту народної освіти та директором Одеського інституту професійної освіти, керував кафедрою історії України.

В 1933 – 1934 роках після виключення з партії «за український націоналізм» працював інструктором комітету Червоного Хреста.

В 1934 – 1935 роках був професором робітничого факультету Московського інституту зв'язку.

У лютому 1935 року був заарештований. Рішенням Одеського обласного суду від 10 вересня 1935 року був засуджений до 10 років позбавлення волі з конфіскацією майна. Покарання відбував у Сибіру. За постановою трійки Управління НКВС по Новосибірській області від 8 грудня 1937 року засуджений до смертної кари. Розстріляний 20 грудня 1937 року.

6 грудня 1957 року Президія Кемеровського обласного суду прийняла постанову про скасування рішення трійки УНКВС по Новосибірській області, а 15 липня 1959 року Судова колегія з кримінальних справ Верховного Суду УРСР відмінила вирок Одеського обласного суду від 10 вересня 1935 року та закрила карну справу, в якій не було доказано факт злочину.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: в 5-ти частях. – Ч. 5. / В. А. Смирнов. – Одеса: Астропринт, 2011. – С. 224 - 271.
2. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Керівники: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: ПНПУ, 2018. – С. 20 – 21.

Козловська Людмила Володимирівна

Л. В. Козловська народилася 28 листопада 1960 року на Одещині.

У 1980 році закінчила Білгород-Дністровське педагогічне училище.

В 1980 – 1983 роках працювала вчителем початкових класів в Київській області, в 1983 – 1988 роках – вчителем одеської середньої школи № 66.

У 1987 році закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1988 році була прийнята на посаду асистента кафедри історії КПРС і філософії Одеського державного педагогічного інституту.

Протягом 1992 – 1997 років обіймала посаду асистента кафедри всесвітньої історії Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

У 2000 році захистила дисертацію «Порівняльний аналіз формування української політичної еліти на зламних етапах ХХ століття (кінець 10-х і 90-і роки)» і здобула науковий ступінь кандидата політичних наук.

Праці:

1. Наследие учителей Украины 1921 – 1925 гг./ Л. В. Козловская// Историко-культурное наследие человечества и его изучение при подготовке учителей без отрыва от производства: Сборник выступлений на украинско-российском научно-методическом симпозиуме. – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 65 – 66.
2. О повышении квалификации учительских кадров (из опыта народного образования Украины 1921 – 25 гг.)/ Л. В. Козловская, О. И. Долгова// Повышение эффективности подготовки учителей истории без отрыва от производства: Сборник докладов и сообщений. – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 108 – 115.
3. Формування педагогічних кадрів на півдні України в 20-ті роки / Л. В. Козловська// Південь України і складання української державності: історія і сучасність: Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Ч. 1. – Одеса: ОДЕУ, 1994. – С. 104 - 106.
4. «Міграція» та її вплив на «політичний процес»: до трактування термінів/ Л. В. Козловські// Наукові праці. Соціологія. – 2013. – Т. 211, вип. 199. – С. 49 - 52.

Джерела:

1. Козловська Л. В.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Койнаш Петро Михайлович

П. М. Койнаш народився у 1903 році в родині робітника.

Одержав початкову освіту. У 1920 – 1921 роках був на канцелярській роботі у Полтаві.

В 1922 – 1926 роках навчався на історико-філологічному факультеті Полтавського інституту народної освіти. Після закінчення був залишений на викладацькій роботі. Здобув звання доцента по кафедрі історії.

З 1 січня 1932 року працював заступником директора інституту з навчальної роботи. Приділяв увагу вдосконаленню навчально-виховного процесу. За його ініціативи та поданням дирекції інституту Народний комісар освіти УРСР від 20 вересня 1932 року наказав, щоб починаючи з 1933 року випуск студентів здійснювався після перевірки їх роботи дипломною комісією. 11 травня 1934 року був виданий перший по інституту наказ про написання дипломних робіт студентами випускних курсів. В 1933 році очолював інститутську комісію по прийому до аспірантури.

З 1 жовтня 1933 року до жовтня 1934 року працював директором Полтавського педагогічного інституту. За його ініціативи у січні 1934 року розпочато видання збірника «Наукові праці Полтавського педагогічного інституту».

З 1935 року обіймав посаду директора Одеського державного педагогічного інституту.

У грудні 1936 року був переведений до Києва, де працював заступником Народного комісара освіти Української РСР.

Репресований як «ворог народу і буржуазний націоналіст». 7 грудня 1937 року був засуджений до страти. Розстріляний 30 грудня 1937 року в Києві.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием ХХ века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 3.– Одесса: Астропринт, 2001. – С. 281- 318.
2. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Керівники: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: ПНПУ, 2018. – С. 22.

Коров'яков Микола Павлович

М. П. Коров'яков народився 11 серпня 1880 року у Херсоні.

Навчався на історико-філологічному факультеті Московського університету, В 1906 році знаходився у науковому відрядженні у Женеві (Швейцарія).

Закінчивши навчання, в 1907 – 1920 роках викладав у чоловічій гімназії м. Ананьїв Херсонської губернії. В 1910 році перебував у науковому відрядженні в Італії.

У 1920 – 1923 роках очолював трудову школу, а у 1923 – 1927 роках викладав у професійно-технічній школі. У 1933 – 1934 роках завідував картографічним кабінетом Одеської державної наукової бібліотеки.

В 1934 – 1941 роках викладав в Одеському державному університеті.

У 1941 році захистив дисертацію «Історичний розвиток російської картографії у зв'язку з колоніальною політикою царизму в XVI – XVIII ст.» і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

Під час нацистської навали разом з Одеським університетом перебував в евакуації, працював доцентом кафедри історії СРСР.

В 1945 – 1951 роках завідував кафедрою історії СРСР Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Одночасно обіймав посаду доцента кафедри історії народів СРСР Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 20 вересня 1951 року в Одесі.

Праці:

1. Археологічні колекції округового музею АМСРР/ М. Коров'яков, В. Бриненко// Знання. – 1926. – № 17. – С. 22 - 23.

Література:

1. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 309.

Коцієвський Олександр Семенович

О. С. Коцієвський народився 12 вересня 1930 року в Одесі. В роки нацистської навали разом з матір'ю перебував в евакуації у Магнітогорську та Сталінобаді.

У 1953 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету.

В 1953 – 1955 роках вчителював у Миколаївській області.

Протягом 1955 – 1965 років працював старшим науковим співробітником, завідувачем відділу Одеського історико-краєзнавчого музею.

У 1964 році захистив дисертацію «Селяни Південної України в кінці XVIII – першій третини XIX ст.» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. В 1970 році присвоєно вчене звання доцента.

З 1965 року й до виходу на пенсію у 1990 році працював старшим викладачем, доцентом кафедри історії КПРС і філософії в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

Вивчав питання історії та етнології Південної України, античної нумізматики; досліджував мистецтво гліптики. Приймав участь у

формуванні та комплектуванні зібрання Одеського історико-краєзнавчого музею, підготовці путівника по експозиції музею.

Колекціонувати почав у 1945 році: почав збирати монети Північного Причорномор'я. У 1970-х роках був вже відомий як колекціонер далеко за межами Одеси. У 1985 році був володарем однієї з найбільш повних колекцій античних монет Північного Причорномор'я. У квітні 1985 року передав цю колекцію (біля півтори тисячі монет) на зберігання Державному Історичному музею у Москві. Одеським археологічному, літературному та історико-краєзнавчому музеям подарував монети, гравюри, афіши одеських театрів.

Є автором понад 50 опублікованих праць.

Помер 22 серпня 2007 року в Одесі.

Праці:

1. О русско-украинском и молдавском населении Очаковской области до присоединения ее к России/А. С. Коциевский.// Записки Одесского археологического общества. – 1960. – Т. 1(34). – С. 353 - 360.
2. Свободные арендаторы на помещичьих землях Южной Украины (конец XVIII – первая половина XIX в.)/А. С. Коциевский. // Ежегодник по аграрной истории Восточной Европы. 1962 г. – Минск : Наука и техника, 1964. – С. 360 - 367.
3. Античные монеты из раскопок Тиры / П. О. Карышковский, А. С. Коциевский.// Античная Тира и средневековый Белгород. – Киев: Наукова думка, 1979. – С. 88 - 98.
4. Несколько неизданных монет Тиры из частных собраний / А. С. Коциевский.// Нумизматика Античного Причерноморья: Сборник научных трудов. – Киев: Наукова думка, 1982.– С. 117 - 124.
5. Роль беглых крепостных крестьян в формировании населения городов Южной Украины и Бессарабии во второй половине XVIII - первой половине XIX вв. / А. С. Коциевский. // Проблемы исторической демографии СССР: сборник статей. – Вып. 2 / Отв. ред. А. Д. Колесников. – Томск: ТГУ, 1982. – С. 55 - 61.
6. Надчеканка татарских монет в средневековом Белгороде./ А. С. Коциевский.// Нумизматические исследования по истории Юго-Восточной Европы. – Кишинев: Штиинца, 1990. – С. 156 - 165.
7. О русском населении Южной Украины в конце XVIII – первой трети XIX в./ А. С. Коциевский. // Историчне краєзнавство Одещини: Збірник матеріалів. – Вип. 6. – Одеса: Маяк, 1995. – С. 1- 7.
8. О коллекциях и коллекционерах/А. С. Коциевский. – Одесса: «Черноморье», 1995. – 120 с.
9. К вопросу о семантике изображений на старшем номинале монет Скилура/ В. П. Алексеев, А. С. Коциевский. // Краткие сообщения Одесского археологического общества . – 1999. – С. 81- 83.
10. Имущественное расслоение государственных крестьян Южной Украины во второй половине XVIII – первой четверти XIX вв. / А. С. Коциевский.// Археологія та етнологія Східної Європи: матеріали і дослідження. – Одеса: Астропринт, 2000. – С. 253 - 270.

11. Имен их никто никогда не узнает/ А. С. Коциевский.// Дерибасовская-Ришельевская: Одеський альманах. – 2000. – № 3. – С. 21 - 24.

Література:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 45 - 46.

Красножон Андрій Васильович

А. В. Красножон народився 7 липня 1979 року в Одесі.

У 2001 році закінчив історико-філологічний факультет Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, а у 2004 році – аспірантуру при кафедрі всесвітньої історії.

В 2010 році захистив дисертацію «Білгород-Дністровська фортеця в контексті етнополітичного розвитку Карпато-Дністровських земель у XIV-XV ст.» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. У 2014 році присвоєно вчене звання доцента.

У 2018 році, захистивши дисертацію «Еволюція довгочасної фортифікації та історична топографія міст Північно-Західного Причорномор'я на початку XV – наприкінці XVIII ст.», здобув науковий ступінь доктора історичних наук.

В 2004 – 2013 роках був викладачем кафедри всесвітньої історії, в 2013 – 2015 роках – доцентом кафедри історії України, а з 2015 року обіймає посаду завідувача кафедри історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Сфера наукових інтересів – історія фортифікації Північно - Західного Причорномор'я XIV-XVIIIст. Є автором та співавтором понад 100 наукових робіт.

Праці:

1. Крепость двух Стефанов: о заказчиках и времени основания белгородских укреплений/ А. В. Красножон// Stratum plus. – 2010. – № 6. – С. 75 - 101.
2. Литовский замок Качубиев на территории Одессы/ А. В. Красножон // Древнее Причерноморье. – Одесса, 2011. – Вып. IX. – С. 226 - 234.
3. До питання про датування Хаджибейського замку/ А. В. Красножон // Кочубіїв –Хаджибей – Одеса: Метеріали Першої Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 600 – річчю міста. – Одеса, 2015. – С. 73 - 76.
4. Крепость Белгород (Аккерман) в исторических изображениях = Belgorod (Akkerman) fortress in historical images = Cetatea Albă

(Akkerman) în imagini istorice: монографія / А. В. Красножон. – Одеса: Stratum plus, 2016. – 475 с.

5. «Обряд основания Одессы»: критический анализ/ А. В. Красножон// Південний захід. Одесика: Історико-краєзнавчий науковий альманах. – Вип. 22. – Одеса: Друкарський дім, 2017. – С. 69 - 84.
6. Фортеці та міста Північно-Західного Причорномор'я (XV—XVIII ст.)/ А. В. Красножон. – Одеса: Чорномор'я, 2018. – 312 с.
7. Місто Ізмаїл та його фортифікація (за джерелами XVI – XIX ст.): Монографія/ Мехмет Тютюнджи, А. В. Красножон. – Одеса: Чорномор'я, 2019. – 581 с.

Кучеренко Дмитро

Д. Кучеренко – кандидат історичних наук, доцент.

Викладав на історичному факультеті Одеського державного педагогічного інституту.

Загинув на фронті під час нацистської навали.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одеса: Маяк, 1990. – С. 39.

Ланчуківська Людмила Іллівна

Л. І. Ланчуківська народилася 18 червня 1937 року в Одесі.

У 1960 році закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. До 1963 року вчителювала в селі Тузли Одеської області.

У 1963 році була прийнята до Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Пройшла шлях від лаборанта до доцента, завідувача кафедри історії КПРС і філософії.

В 1970 році захистила дисертацію «Роль комсомолу України у боротьбі за колективізацію сільського господарства (1929 – 1932 рр.)» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. У 1972 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1979 – 1989 років працювала доцентом в Одеському сільськогосподарському інституті. У 1989 році повернулася до Одеського педагогічного інституту на посаду доцента кафедри політичної історії і філософії.

У 1992 – 2013 роках обіймала посаду доцента кафедри історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2002 році нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Є автором понад 100 наукових публікацій.

Праці:

1. Київська Русь: Дидактичні матеріали/ Л. І. Ланчуківська.// Історія в школі. – 1998. – № 2. – С. 24 - 28.
2. Україна у складі Литви і Польщі (XIV – поч. XVI ст.): Дидактичні матеріали/ Л. І. Ланчуківська.// Історія в школі. – 1998. – № 9. – С. 22 - 27.
3. Україна у складі Російської імперії (XIX ст.): Дидактичні матеріали/ Л. І. Ланчуківська.// Історія в школі. – 2000. – № 10. – С. 18 - 21.
4. Витоки українського народознавства/ Л. І. Ланчуківська, О. Пантелеєва.// Історичний досвід і сучасність: Матеріали X наукової студентської конференції. – Вип. 10. – Одеса: ПДПУ, 2004. – С. 24 - 32.
5. Основные направления патриотического воспитания студентов вузов на материалах Великой Отечественной войны/ Л. И. Ланчуковская.// Історія Великої Вітчизняної війни – невичерпне джерело виховання патріотизму: Збірник матеріалів обласної науково-методичної конференції. – Одеса, 2005. – С. 29 - 35.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 178.
2. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2017. – С. 17 – 18.
3. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 49.

**Липовецький
Семен Якович**

С. Я. Липовецький народився в 1910 році.

У 1939 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету.

В 1939 – 1940 роках працював викладачем, а у вересні 1940 – липні 1941 років – старшим викладачем та завідувачем кафедри марксизму - лєнінізму Одеського державного педагогічного інституту.

З липня 1941 року перебував у лавах Червоної Армії. Загинув у серпні 1943 року и був похований у Литві.

Посмертно нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной гойны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 34 - 36.

Лісничий Павло Олександрович

П. О. Лісничий народився у 1903 році в Херсонській губернії

Навчався в педагогічному технікумі. З 1927 року вчителював на селі, був директором школи.

У 1933 році закінчив Кіровоградський інститут соціального виховання і навчався в аспірантурі при кафедрі історії України Одеського державного університету.

З вересня 1937 року працював в Одеській державній науковій бібліотеці. Одночасно викладав в Одеському державному педагогічному інституті та Одеському державному університеті, де з 1940 року обіймав посаду доцента кафедри історії України.

У 1940 році захистив дисертацію «Положення селян та селянський рух у 80 - 90-х рр. ХІХ століття на півдні України» і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук.

Під час нацистської навали у липні 1941 року добровольцем пішов на фронт і загинув у бою 26 вересня 1941 року.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 218 - 219.

Ліхачова Ольга Євгенівна

О. Є Ліхачова народилася 10 січня 1974 року.

У 1996 році закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Навчалася в аспірантурі.

В 2011 році захистила дисертацію «Наукова, публіцистична та державна діяльність О. І. Георгієвського» і здобула науковий ступінь кандидата історичних наук. У 2015 році присвоєно вчене звання доцента.

З 2002 року працює на кафедрі всесвітньої історії і методології науки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Досліджує основні напрямки реформ у сфері народної освіти на півдні України у другій половині XIX століття, питання особливостей розвитку системи освіти у Західній Європі, наукову бібліографістику.

Праці:

1. Початковий етап служби О. І. Георгієвського у структурах міністерства народної освіти Російської імперії / О. Є. Ліхачова // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2015. – Вип. 43. – С. 115 - 118.
2. Джерельна база дослідження наукової біографії педагога та освітянина О. І. Георгієвського (1830–1911) / О. Є. Ліхачова // Рукописна та книжкова спадщина України. – 2016. – Вип. 20. – С. 378 - 390.
3. Основні етапи дослідження інтелектуальної біографії О. І. Георгієвського / О. Є. Ліхачова // Грані. – 2016. – № 8. – С. 190 - 197.
4. Особливості становлення та чинники формування світогляду Карла Пау / О. Є. Ліхачова // Емінак. – 2017. – № 3(19). – С. 117 - 121.
5. Perceptions of the problems of the jewish population in odessa journalism in the 50-60 of 19th century/ O. Likhachova //The role of history and archaeology in the aspects of the development of the modern world: collective monograph / Yu. Dobrolyubska, O. Likhachova, S. Oriekhova, O. Prysiazniuk. – Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. – P. 24 - 46.

Джерела:

1. Анкета викладача.

Луцьонук Арсеній Онуфрійович

А. О. Луцьонук народився у 1894 році в селянській родині с. Паульє Вітебської губернії.

В 1905 році закінчив церковно-приходську школу. У 1908 – 1910 роках працював в селі, в 1920 – 1912 роках – різноробочим на залізниці

З листопада 1914 року до червня 1916 року служив у Царській армії.

В 1922 - 1925 роках був студентом робітничого факультету при Іркутському університеті. У 1925 – 1929 роках навчався в Одеському інституті народної освіти на спеціальності «історія». Здобувши диплом про вищу освіту, з серпня 1929 року до лютого 1930 року працював інспектором Куп'янського окружного відділу народної освіти.

З березня 1930 року до січня 1931 року був деканом соціально-економічного факультету Одеського інституту професійної освіти. З лютого 1931 року до вересня 1933 року навчався в аспірантурі Інституту Червоної професури у Харкові. Здобув вчене звання доцента.

З жовтня 1933 року до серпня 1935 року завідував кафедрою загальної історії Дніпропетровського державного університету.

У вересні 1935 року переїхав до Одеси. До серпня 1937 року працював завідувачем кафедри загальної історії та деканом факультету, а з 1 вересня 1937 року до червня 1938 року – директором Одеського державного педагогічного інституту.

З 10 червня 1938 року до 21 січня 1940 року був під арештом. Після звільнення реабілітований.

Потім викладав в Одеському педагогічному інституті. Після евакуації, з 1941 року, працював завідувачем кафедри П'ятигорського педагогічного інституту.

У повоєнний час був доцентом, деканом історичного факультету Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. З 1956 року працював доцентом Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Помер 3 серпня 1967 року в с. Крижанівка під Одесою. Похований у Києві.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 5./ В. А. Смирнов. – Одесса: Астропринт, 2011. – С. 538 - 576.
2. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Керівники: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: ПНПУ, 2018. – С. 23 – 24.

Лур'є Григорій Ісакович

Г. І. Лур'є народився 12 червня 1878 року у Вітебську.

В 1913 році екстерном склав іспити за юридичний факультет Варшавського університету.

Працював у Лодзі в споживчій кооперації. В 1917 – 1919 роках виступав як безпартійний громадський діяч. Згодом перебрався до Одеси.

У 1920 – 1922 роках викладав історію первісної культури в Одеському інституті народної освіти. Одночасно в 1921 – 1922 роках був професором Одеського інституту народного господарства.

Наприкінці 1922 року переїхав до Москви, займався викладацькою діяльністю. В 1920 – 1930-х роках був активним членом Всесоюзного товариства колишніх політкаторжан та засланих поселенців.

У березні 1938 року був заарештований, а 17 вересня 1938 року засуджений до страти. Реабілітований у 1956 році.

Праці:

1. Из дневника «романовца»/ Г. Лурье// Каторга и ссылка. – 1926. – № 1. – С. 207 - 212.
2. Два протеста (из истории якутской ссылки)/ Г. Лурье. – Х., 1929. – 66 с.
3. К биографии В. В. Маяковского/ Г. Лурье// Каторга и ссылка. – 1931. – № 4. – С. 63 - 84.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 219 - 221.

Магазинер Семен Іонович

С. І. Магазинер – кандидат історичних наук, доцент.

Наприкінці 1930-х років викладав на історичному факультеті Одеського державного університету.

У 1940 – 1950-х роках працював на кафедрах історії народів СРСР та історії КПРС Одеського державного педагогічного інституту.

Праці:

1. Балканская война 1912 г. И общественно-политические течения в России/ С. Магазинер// Труды исторического факультета Одесского государственного университета. – 1939. – Том 1. – С. 119 - 130.
2. Балканські війни 1912 – 1913 рр. і агресивні прагнення Німеччини./ С. І. Магазинер// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1957. – Т. XVII. Випуск історико-філологічний. – С. 27 - 48.
3. Подготовка Великой Октябрьской социалистической революции в

Одессе (март – июль 1917 г.)/ С. И. Магазинер// Ученые записки Одесского государственного педагогического института им. К. Д. Ушинского. – 1957. – Т. XIX. Кафедры истории КПСС и политической экономии. – С. 21 - 37.

4. Вивчення історії рідного краю/ С. І. Магазинер//Український історичний журнал. – 1964. – № 4. – С. 132 - 134.

Малєєв Олександр Феоктистович

О. Ф. Малєєв народився у квітні 1879 року.

У 1910 році закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету.

До 1919 року викладав у приватних гімназіях. Потім працював в Одеському губернському відділі народної освіти.

В 1921 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народного господарства, був деканом робітничого факультету.

Одночасно в 1924 – 1926 роках обіймав посаду професора в Одеському інституті народної освіти.

У 1920-х роках брав активну участь у роботі одеських наукових товариств, будучи співробітником Науково-дослідної кафедри марксизму - лєнінізму, членом соціально-історичної секції Комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук, дійсним членом історично-етнологічного відділу філії Всеукраїнської наукової асоціації сходознавства.

Сферою наукових інтересів були історія революційного руху та суспільно-політичні процеси в Україні на початку ХХ століття, історія освіти, біографістика.

Праці:

1. Тридцать дней еврейского погрома в местечке Кривое Озеро: из личных наблюдений и переживаний русского учителя / А. Ф. Малєєв. – М.: Госиздат, 1921. – 29 с.
2. Одесса в 1905 году. Краткий исторический очерк к 20-летию революции 1905 г./А. Ф. Малєєв. – Одесса: Коммунист, 1925. – 32 с.
3. Революція 1905 року та її світове значення/ О. Ф. Малєєв// Чорноморська комуна. – 1930. – 12 грудня.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 223 - 224.
2. Історична наука у Національній академії наук України в особах: Енциклопедичний довідник. – К.: ІУ НАНУ, 2018. – С. 434 – 435.

Мандес Михайло Ілліч

М. І. Мандес народився 31 січня 1866 року в Одесі.

В 1891 році закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету з дипломом 1 ступеня. Знав німецьку, грецьку, латинську мови.

У 1893 році склав магістерські іспити, а у 1898 році захистив магістерську дисертацію.

У 1894 році був прийнятий на посаду приват-доцента Новоросійського університету. З 1901 року працював професором кафедри грецької словесності Ніжинського історико-філологічного інституту.

В 1901 році захистив докторську дисертацію «Досвід історико-критичного коментаря до грецької історії Діодора. Відношення Діодора до Геродота і Фукидіда».

З 1907 року викладав у Новоросійському університеті. З 1919 року обіймав посаду професора.

Протягом 1920 – 1930 років був професором Одеського інституту народної освіти. Одночасно викладав в Археологічному інституті та Одеському художньому інституті.

До наукових інтересів відносилися питання історії античної історії та літератури, давньогрецька та латинська мови, проблеми мистецтвознавства.

Помер 18 вересня 1934 року в Одесі.

Праці:

1. Мессенские войны и восстановление Мессении. История и традиции/ М. И. Мандес. – Одесса: тип. Штаба Одесского округа, 1898. – 252 с.
2. Опыт историко-критического комментария в греческой истории Диодора. Отношение Диодора к Геродоту и Фукидиду/ М. И. Мандес. – Одесса: экон. тип., 1901. – 479 с.
3. Лекции по истории античной литературы/ М. И. Мандес. – Одесса, 1908. – 191 с.
4. Теория искусства: конспект лекций/М. И. Мандес. – Одесса, 1928. –116 с.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: біографічний словник. – Т. 3: К – П. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 299 – 301.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/В. М. Букач. – Одеса, 2005. – С. 36 – 37.
3. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 51.

Мануїлова Катерина Віталіївна

К. В. Мануїлова народилася 12 травня 1980 року в Ташкенті (Узбекистан).

У 2002 році закінчила історико-філологічний факультет Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. В 2004 – 2007 роках навчалася в аспірантурі, а у 2014 – 2017 роках – в докторантурі.

В 2012 році захистила дисертацію «Політика українізації і національні меншини півдня Української СРР у 20-ті – 30-ті рр. ХХ ст.» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. У 2019 році, захистивши дисертацію «Концепція децентралізації публічної влади в політико-управлінській традиції України», здобула науковий ступінь доктора наук з державного управління.

З 2010 року працює викладачем кафедри історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Сферою наукових інтересів є питання політики українізації, історії місцевого самоврядування, традицій децентралізації публічної влади України. Є автором майже 60 опублікованих праць.

Праці:

1. Політика коренізації в південно-західних національно-адміністративних районах УРСР (1923 - 1939 рр.): монографія / К. В. Мануїлова. – Одеса : ТЕС, 2013. – 150 с.
2. Магдебурзьке право в українських містах: модель децентралізації публічної влади/ К. В. Мануїлова // Менеджер. – 2016. – № 1. – С. 33- 40.
3. Становлення європейської традиції децентралізації публічної влади на прикладі давньогрецького полісу/ К. В. Мануїлова // Science and education: collection of scientific articles. Verlag SWG imex GmbH. – Н. Nürnberg, Deutschland, 2017. – S. 297 - 300.
4. Теоретичні засади становлення традицій децентралізації публічної влади на українських теренах/ К. В. Мануїлова, Л. О. Литовська// Система публічного управління в умовах децентралізації влади: механізми горизонтальної взаємодії: монографія / Л. Л. Приходченко, С. Є. Саханенко, П. І. Надолішний та ін. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – С. 109 - 125.
5. Традиція децентралізації публічної влади України: від розпізнавання до конструювання: монографія / К. В. Мануїлова. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. – 331 с.
6. Українські територіальні громади (ІХ–ХХІ століть): історико-правовий аспект/К. В. Мануїлова// Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2019.– Т. 30 (69), № 4. – С. 40 - 44.

7. Подолання корупції в умовах децентралізації влади України: досягнення та виклики (2014 - 2018 рр.)/ К. В. Мануїлова// Education and Global Studies: Collection of scientific articles. – Editoria di Modena, Rome, Italy, 2019. – P. 93 - 95.

Література:

1. Дослідники історії Південної України: біобібліографічний довідник / упоряд. Ігор Лиман. – Том 2. – К., 2016. – С. 250 - 252.

Межберг Наум (Наїм) Ісакович

Н. І. Межберг народився 24 серпня 1898 року в Одесі.

У 1923 – 1926 роках навчався на юридичному факультеті Одеського інституту народного господарства, в 1926 – 1928 роках був аспірантом Одеської секції Харківського науково-дослідної кафедри історії української культури при Одеському інституті народної освіти.

В 1928 – 1929 роках викладав історію класової боротьби в Одеському торгівельно-промисловому технікумі та Одеському сільськогосподарському інституті. В 1930 році був обраний дійсним членом історико-етнологічного відділу Одеської філії Всеукраїнської асоціації сходознавства.

У 1931 – 1933 роках обіймав посади доцента, професора Одеського інституту соціального виховання.

В 1933 – 1935 роках працював професором кафедри історії УСРР Одеського державного університету, в 1935 – 1937 роках – професором і деканом історичного факультету Київського державного університету. У 1936 році став співробітником Інституту історії України Академії Наук УСРР.

У 1937 році був засуджений до 8 років виправно-трудових робіт. Потім знаходився у засланні. Реабілітований у 1955 році.

В 1955 – 1956 роках працював Державного видавництва літератури з питань залізничного транспорту в Одесі. З 1956 року був викладачем кафедри історії СРСР Ужгородського державного університету.

Сферою наукових інтересів були питання історії революційних та робітничо-селянських рухів на Одещині на початку ХХ століття, історії комсомолу та комуністичної партії. Є автором понад 80 опублікованих праць.

У 1967 році нагороджений орденом Червоної Зірки.

Помер 14 квітня 1972 року в Ужгороді.

Праці:

1. Жовтневі події 1905 р. в Одесі/ Н. Межберг, Р. Шпунт. – Х.- Одеса: Пролетар, 1931. – 48 с.

2. Повстання куркулів у німецьких колоніях на Одещині (1919)/ Н. Межберг, С. Коган// Літопис революції. – 1929. – № 2. – С. 138 - 157.
3. Перша Одеська рада робітничих депутатів/ Н. Межберг// Чорноморська комуна. – 1930. – 11 грудня.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 230 - 232.
2. Українські історики. Біобібліографічний довідник. – Вип. 3. Серія «Українські історики». – К.: ПУ НАНУ, 2010. – С. 179 - 180
3. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 38 - 39.

Меліхов Олексій Миколайович

О. М. Меліхов народився у 1903 році в м. Царицин (нині Волгоград).

Був учасником громадянської війни, після якої керував піонерськими загонами у Грузії.

Закінчив Інститут червоної професури у Москві. Захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента. Займався викладацькою діяльністю у Тбілісі.

У 1941 – 1945 роках перебував у лавах Червоної Армії, служив військовим комісаром шпиталю для поранених.

Після демобілізації очолював кафедру в Сухумському педагогічному інституті та відділ Абхазького науково-дослідного інституту літератури та історії.

Протягом 1949 – 1956 років викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, був деканом історичного факультету.

В 1956 – 1964 роках обіймав посаду доцента, завідувача кафедри історії СРСР Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Вивчав питання культурного будівництва в Радянському Союзі, проводив археологічні розкопки.

Помер у 1964 році в Одесі.

Праці:

1. Абхазія напередодні першої російської революції/ О. М. Меліхов.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. ХІІ. До 50-річчя першої російської революції. – С. 132 - 160.

2. Історія міста Одеси.../ О. М. Меліхов, К. Г. Мигаль, З. В. Першина, М. Ю. Раковський. // Український історичний журнал. – 1958. – № 3. – С. 146 - 150.

Література:

1. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 142.
2. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865 – 2015)/ гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 580.
3. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 56 - 57.

Мельник Степан Кирилович

С. К. Мельник народився 28 жовтня 1913 року в с. Могильне нині Гайворонського району Кіровоградської області..

В 1931 році закінчив курси вчителів і працював у сільській школі для дорослих.

В 1939 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету.

Деякий час працював у Дніпропетровському металургійному інституті. З листопада 1930 року до червня 1940 року був старшим науковим співробітником Одеського державного архіву. В 1940 – 1941 навчальному році працював викладачем історії СРСР в Кишинівському педагогічному інституті.

З 22 червня 1941 року до 25 грудня 1945 року перебував у лавах Червоної Армії. Воював у складі частин Південно-Західного фронту.

В 1946 – 1952 роках працював старшим викладачем Одеського вищого інженерного морехідного училища, в 1953 – 1955 роках завідував кафедрою марксизму-ленінізму.

В 1950 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. В 1952 році присвоєно звання доцента.

В 1955 – 1958 роках завідував кафедрою історії КПРС та філософії Одеського кредитно-економічного інституту.

Протягом 1958 – 1964 років був завідувачем кафедри марксизму - ленінізму Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1964 – 1973 роках працював на кафедрі історії СРСР Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1967 році захистив докторську дисертацію. В 1968 році здобув вчене звання професора кафедри історії СРСР.

З вересня 1973 року до виходу на пенсію у 1989 році працював професором кафедри історії КНРС Одеського інституту народного господарства.

В 1989 – 1994 роках обіймав посаду професора кафедри політичної історії і філософії, а потім кафедри історії України Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Крім історії С. К. Мельник захоплювався поезією. Написав та видав збірки ліричних віршів, гуморесок.

Був головою секції історії Одеської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії і культури.

Є автором понад 70 наукових праць, в тому числі 6 монографій та навчальних посібників.

Помер С. К. Мельник в 1995 році в Одеській області.

Праці:

1. Робітничий рух в Одесі напередодні революції 1905 – 1907 рр./ С. К. Мельник// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XII. До 50-річчя першої російської революції. – С. 43 - 64.
2. Революционное движение в Одессе и на Одессине в период первой русской революции/С. К. Мельник. – Одесса, 1956. – 23 с.
3. Борьба за власть Советов в Придунайском крае и воссоединении с Украинской ССР (1917 – 1940 гг.)/С. К. Мельник. – К. – Одесса: Вища школа, 1978. – 146 с.
4. Революционное движение в Придунайском крае в период империализма (1900 – 1917)/С. К. Мельник . – К. – Одесса: Вища школа, 1981. – 132 с.
5. Акорди: Лірика/ С. К. Мельник. – Одеса, 1993. – 120 с.
6. Веселі співомовки: Вірші/ С. К. Мельник . – Одеса, 1992. – 82 с.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: біографічний словник. – Т. 3: К – П. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 331 - 332.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/В. М. Букач. – Одеса, 2005. – С. 37 - 38.
3. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 52.

Мерзон Яків Єкусьєвич

Я. Є. Мерзон народився в 1891 році у Кривому Розі.

У 1908 / 1909 навчальному році навчався на курсах сходознавства у Санкт-Петербурзі.

В 1911 – 1921 роках мешкав у Палестині. У 1921 році повернувся до України і вступив до Комуністичної партії (більшовиків) України.

У 1924 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти історію євреїв та історію революційного руху на Заході. В 1924 – 1925 роках на єврейському відділенні факультету соціального виховання очолював суспільствознавчу предметну комісію, а у 1928-1929 роках – соціально-економічну предметну комісію. З 1926 року обіймав посаду професора.

Автор публіцистичних, історико - наукових и методичних праць. Досліджував історію суспільного життя Палестини у ХІХ – ХХ століттях.

Помер в 1947 році.

Література:

1. Одеські історики: Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 235 – 236.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 43.

Нємченко Віктор Миколайович

В. М. Нємченко народився 19 листопада 1917 року в Ананьївському повіті Херсонської губернії.

У 1941 – 1942 роках навчався у Дніпропетровському артилерійському училищі. Воював у складі частин 4-го та 3-го Українських фронтів.

В 1947 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету. В 1948 – 1951 роках навчався в аспірантурі.

З вересня 1951 року почав працювати на кафедрі історії СРСР в Одеському державному університеті. З серпня 1952 року по жовтень 1954 року завідував відділом в Держаному музеї оборони Одеси.

У 1954 – 1956 роках обіймав посаду старшого викладача кафедри історії СРСР Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1956 році повернувся до Одеського державного університету імені І. І. Мечникова и працював викладачем, доцентом кафедри історії СРСР.

У 1960 році захистив дисертацію «Селянський рух на півдні України у 1917 році» та здобув науковий ступінь кандидата історичних наук. У 1963 році присвоєно вчене звання доцента.

Вивчав питання економічного становища селянства півдня України, селянського руху у першій чверті ХХ століття, поземельних відносини.

Нагороджений орденами Червоної Зірки, медалями «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1925 рр.».

Помер 4 вересня 1981 року.

Праці:

1. «Журнал» (щоденник) Т. Г. Шевченка як історичне джерело/
В. М. Немченко// Праці Одеського державного університету ім.
І. І. Мечникова. – 1962. – Т. 152. Серія філологічні науки. –
Вип. 14: Тарас Григорович Шевченко. – С. 106 - 111.
2. До питання про характер поземельних відносин напередодні Великої
Жовтневої соціалістичної революції на півдні України/В. М. Немченко
//Питання історії народів СРСР. – 1973. – Вип. 16. – С. 111 - 119.

Література:

1. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки
Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. –
Одеса: ОНУ, 2015. – С. 155 - 156.

Непочатих М. Ф.

М. Ф. Непочатих – кандидат історичних наук.

У 1950-х роках працював на кафедрі історії КПРС Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Праці:

1. Победа колхозного строя и организационно-хозяйственное управление
колхозов Молдавской АССР в реорганизационный период./
М. Ф. Непочатых// Ученые записки Одеського государственного
педагогического института им. К. Д. Ушинского. – 1957. – Т. XIX.
Кафедра истории КПСС и политической экономии. – С. 38 - 59.

Нільве Ганна Іллівна

Г. І. Нільве народилася 26 липня 1918 року в Одесі.

У 1939 році закінчила історичний факультет Одеського державного педагогічного інституту. Працювала асистентом кафедри марксизму – лєнінізму Одеського медичного інституту.

Під час нацистської навали з 1941 року перебувала в евакуації та до 1945 року вчителювала у місті Семіпалатинськ.

В 1945 – 1953 та 1956 – 1959 роках працювала старшим викладачем кафедри історії народів СРСР Одеського державного університету, а у 1953 – 1956 роках – старшим викладачем кафедри історії народів СРСР Одеського державного педагогічного інституту.

У 1956 році в Московському державному історико-архівному інституті захистила дисертацію «Боротьба класів та партій з аграрного питання у II Державній думі» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

Протягом 1959 – 1964 років була директором одеської середньої школи робітничої молоді № 13 та продовжувала за сумісництвом викладацьку роботу в Одеському державному університеті та Одеському кредитно-економічному інституті.

В 1964 році була прийнята на посаду старшого викладача кафедри історії КПРС і філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. З 1965 року обіймала посаду доцента кафедри марксизму-лєнінізму, а з 1968 року – доцента кафедри політекономії.

У 1969 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1979 році захистила дисертацію «Розробка В. І. Леніним аграрного питання з 1893 р. до 1917 р.: соціально-політичний аспект» та здобула науковий ступінь доктора історичних наук.

З 1979 року виконувала обов'язки професора кафедри політичної економії.

Вивчала проблеми селянства та питання аграрної політики в Росії у дореволюційний період.

Померла 5 травня 1981 року в Одесі.

Праці:

1. Поземельні відносини і становище селян Росії до початку першої буржуазно-демократичної революції/ Г. І. Нільве.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XII. До 50-річчя першої російської революції. – С. 19 - 42.
2. К методике изучения приговоров и наказов крестьян, посланных во II Государственную Думу / А. И. Нильве.// Археографический ежегодник за 1970 год. – М.: Наука, 1971. – С. 174 - 181.
3. Борьба В. И. Ленина с ревизионизмом в аграрном вопросе и ее международное значение/ А. И. Нильве. – М.: МГУ, 1973. – 147 с.
4. Розвиток В. І. Леніним теорії наукового комунізму в аграрному питанні (1893–1916 рр.) / Г. І. Нільве. – К.: Вища школа, 1973. – 156 с.

5. Приговоры и указы крестьян во II Государственную Думу /
А. И. Нильве. // История СССР. – 1975. – № 5. – С. 99 - 110.

Література:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник / В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 55 - 56.

Окорокова Віра Вікторівна

В. В. Окорокова народилася 3 липня 1986 року в Узбекистані.

Закінчила історико-філологічний факультет Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Навчалася в аспірантурі при кафедрі філософії і соціології.

У 2010 році захистила дисертацію «Утопія як елемент суспільної свідомості перехідного часу» на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. В 2015 році присвоєно вчене звання доцента.

Захистивши дисертацію «Постмодерністське моделювання образу нової соціальної реальності», в 2019 році здобула науковий ступінь доктора філософських наук.

З 2010 року працює на кафедрі всесвітньої історії і методології науки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

З 2014 року організовує проведення всеукраїнської науково-практичної студентської конференції «Гуманітарна наука в умовах розвитку інформаційного суспільства».

Наукові інтереси: постмодерністська парадигма; трансформаційні процеси, пов'язані з віртуалізацією соціального; віртуальна людина як антропологічна модель інформаційної / цифрової культури. Є автором 80 опублікованих праць.

Праці:

1. Західноєвропейська утопія XVIII століття як приклад філософії історії епохи Просвітництва: Хрестоматія / В. В. Окорокова. – Одеса: СПД Бровкін О. В., 2012. – 232 с.
2. Моделювання образу нової соціальної реальності: постмодернізаційний аспект / В. В. Окорокова // Перспективи. – 2016. – № 2 - 3 (68). – С. 54 - 59.
3. Специфіка пульсації утопічної думки в історії суспільства / В. В. Окорокова // Наукове пізнання: методологія та технологія. Філософія. – 2017. – Вип. 1. – С. 66 - 71.

4. Модель віртуальної людини доби Постмодерну / В. В. Огорокова // Філософія та політологія в контексті сучасної культури. – 2018. – Т. 10. – № 1- 2 (22). – С. 38 - 44.
5. Образ нової соціальної реальності Постмодерну та форми його моделювання: Монографія/В. В. Огорокова. – Одеса: ВМВ, 2018. – 288 с.
6. Mythological foundations of society virtualization/ V. V. Okorokova// Philosophical and methodological challenges of the study of modern society: collective monograph. – Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. – P. 129 - 148.
7. Основні риси віртуального моделювання як домінуючого різновиду моделювання соціальної реальності доби Постмодерну / В. В. Огорокова // Грані. – 2019. – Т. 22, № 1. – С. 14 - 19.

Джерела:

1. Анкета викладача.

Оксман Еммануїл Григорович

Е. Г. Осман народився 16 січня 1899 року у Вознесенську.

У 1924 році закінчив Одеський інститут народної освіти.

Навчався в аспірантурі при Одеському історико-археологічному музеї.

З 1925 року проводив семінарські заняття з краєзнавства на курсах підвищення кваліфікації вчителів при Одеському інституті народної освіти.

Брав участь в археологічних експедиціях на о. Березань, в Ольвії. Під час наукового відрядження до Ленінграду працював в Державному Ермітажі, Державній академії матеріальної культури.

З січня 1927 року працював в Одеській публічній бібліотеці.

В 1929 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти.

Протягом 1920-х років брав участь у діяльності археологічної секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук.

У 1931 році був вперше засуджений на 10 років ув'язнення. Достроково звільнився в 1924 році. В 1937 році був вдруге заарештований та засуджений за «контрреволюційну діяльність». Звільнився в 1947 році. Реабілітований.

Помер в 1961 році в Москві.

Праці:

1. До життєпису Р. Г. Судковського/ Е. Оксман// Вісник Одеської комісії краєзнавства при Українській Академії Наук. – 1930. – Ч. 4 – 5. – С. 159 - 160.
2. Лист академіка Гільденштедта/ Е. Оксман// Вісник Одеської комісії краєзнавства при Українській Академії Наук. – 1930. – Ч. 4 – 5. – С. 177 - 178.

3. Невиданий лист І. П. Бларамберга про Ольвію/ Е. Оксман// Вісник Одеської комісії краєзнавства при Українській Академії Наук. – 1930. – Ч. 4 – 5. – С. 178 - 179.
4. Література по справах охорони пам'яток матеріальної культури: Бібліографічний список/ Е. Оксман// Вісник Одеської комісії краєзнавства при Українській Академії Наук. – 1930. – Ч. 4 – 5. – С. 181 - 184.

Література:

1. Історична наука у Національній академії наук України в особах: Енциклопедичний довідник. – К.: ПУ НАНУ, 2018. – С. 491 - 492.

Петринський Микола Миколайович

М. М. Петринський народився 17(29) грудня 1890 року в Одесі.

Навчався на історико-філологічному факультеті Новоросійського університету. У 1920 – 1921 роках був професорським стипендіатом кафедри російської історії Одеського гуманітарно-суспільного інституту, а у 1921 – 1922 роках – аспірантом Одеського інституту народної освіти.

У 1920-х роках вчителював та працював в Одеській центральній науковій бібліотеці.

В 1930 – 1933 роках обіймав посаду доцента в Одеському інституті соціального виховання, а у 1933 – 1938 роках – в Одеському педагогічному інституті. Одночасно у 1934 – 1938 роках викладав в Одеському державному університеті, в Одеському філіалі Харківського бібліотечного інституту.

Сферою наукових інтересів були історія революційних рухів та історичної науки на початку ХХ століття, декабристознавство, бібліографістика.

28 лютого 1938 року був заарештований, а 31 березня 1938 року – засуджений до страти за контрреволюційну діяльність. Розстріляний 19 квітня 1938 року. Реабілітований 30 листопада 1956 року.

Праці:

1. Матеріали до історії жовтневих подій в Одесі (Архів комісара тимчасового уряду) / М. М. Петринський // Праці Одеської центральної наукової бібліотеки. – 1927. – № 1. – С. 79 - 117.
2. Центральна наукова бібліотека м. Одеси/М. М. Петринський// Записки Українського бібліографічного товариства в Одесі. – Ч. 2/3. – 1929. – С. 136 - 138.
3. Бібліографія революційного руху в Одесі (1820 – 1920)/ упоряд:

М. М. Петринський, М. В. Рапопорт, В. В. Стратен та ін. – Одеса, 1933. – 212 с.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: в 5-ти ч. – Ч. 1. – Изд. второе доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2009. – С. 131 - 146.
2. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 295 - 197.
3. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 58.

Пирогов Олександр Олександрович

О. О. Пирогов народився у 1902 році в м. Городня Чернігівської губернії. В 1923 році закінчив Ніжинський інститут народної освіти.

У 1930 – 1937 роках викладав у навчальних закладах міст Ніжин, Ромни.

В 1937 – 1957 роках перебував у лавах Радянської Армії. Визволяв Австрію, Польщу, Чехословаччину, Угорщину та Німеччину від нацистів. Мав військове звання полковника.

У 1970 – 1973 роках працював асистентом кафедри історії КПРС та філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений 3 орденами Червоного Прапора, 3 орденами Червоної Зірки, медалями.

Джерела та література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 92.
2. Пирогов О. О.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Піструїл Ігор Володимирович

І. В. Піструїл народився 14 вересня 1969 року в Одесі.

В 1995 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1995 – 2014 роках був завідувачем лабораторії археології та етнографії степової України історичного факультету Одеського національного університету.

В 2006 році захистив дисертацію «Різці на пам'ятках пізнього палеоліту Північно-Західного Причорномор'я» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Вчене звання доцента присвоєно в 2015 році.

З 2014 року працює науковим співробітником Одеського археологічного музею Національної Академії Наук України.

У 2013 – 2017 роках обіймав посаду доцента на кафедрі всесвітньої історії і методології науки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Праці:

1. Технологія виготовлення пізньопалеолітичних різців (на матеріалах пізньопалеолітичного поселення Анетівка 2) / І. В. Піструїл // Записки історичного факультету. – 2009. – Вип. 20. – С. 78 - 90.
2. Адаптація первісних мисливців до життя в перигляціальних степах (на прикладі верхньопалеолітичних пам'яток долини р. Бакшали) / І. В. Піструїл // *Vita antiqua*. – 2017. – № 9. – С. 117 - 126.
3. Комплекс кремневых изделий стоянки Зализничное (по материалам сборов 1970 года) / И. В. Пиструил // *Tyragetia*. – 2018. – Vol. XII, № 1. – С. 89 - 96.
4. Пам'ятки кам'яної доби біля села Анетівка: до 40-ї річниці з початку досліджень / І. В. Піструїл // *Емінак*. – 2018. – № 3. – С. 8 - 20.
5. Крем'яний комплекс стоянки Анетівка 1 (попередні результати аналізу колекції 1981 року дослідження) / І. В. Піструїл // *Археологія*. – 2018. – № 3. – С. 65 - 72.
6. Скребки верхнепалеолитической стоянки Анетовка 1 (по материалам исследований 1981 г.) / И. В. Пиструил, О. А. Грицюта // *Revista de Arheologie, Antropologie si Studii interdisciplinare* (Молдова). – 2019. – № 1. – С. 7 - 18.
7. Скребки «высокой формы» верхнепалеолитического поселения Анетовка / И. В. Пиструил // *Stratum plus*. – 2020. – № 1. – С. 295 - 318.

Джерела:

1. Піструїл І. В.: Особова справа // Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Піщевська Елеонора Володимирівна

Е. В. Піщевська народилася 23 січня 1961 року у Тбілісі.

В 1984 році закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Згодом отримала юридичну та психологічну освіту.

До 1986 року працювала вчителем історії в одеській середній школі № 63.

З березня 1987 року почала працювати асистентом кафедри історії КПРС і філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Потім, до 1991 року, навчалася в аспірантурі.

У 1992 році захистила дисертацію «Економічна політика Тимчасового уряду в Україні (лютий – жовтень 1917 р.)» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. В 2012 році присвоєно вчене звання доцента.

До вересня 1994 року була викладачем кафедри всесвітньої історії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Згодом працювала в коледжі Одеського національного університету, Одеській юридичній академії.

З 2013 року обіймає посаду доцента кафедри соціальної роботи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Праці:

1. Продовольственная политика Временного правительства на Украине/ Э. В. Пищевская// Историко-культурное наследие человечества и его изучение при подготовке учителей без отрыва от производства: Сборник выступлений на украинско-российском научно-методическом симпозиуме. – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 90 - 91.
2. Рабочая молодёжь против экономической политики временного правительства на Украине/ Э. В. Пищевская, В. И. Шамко// Повышение эффективности подготовки учителей истории без отрыва от производства: Сборник докладов и сообщений. – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 134 - 142.
3. Террористическая деятельность в условиях новых информационных технологий / Э. В. Пищевская // Життя і пам'ять: науковий збірник, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 2. – Одеса : Homeless Publishing, 2015. – С. 147 - 152.

Джерела:

1. Піщевська Е. В.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Погорілий Іван Іванович

І. І. Погорілий народився 20 березня 1899 року.

З 1922 року працював педагогом-вихователем 2-го дитячого містечка в Одесі, а потім у 82-ій школі залізничників.

У 1928 році здобув вищу освіту, навчався в аспірантурі при Одеській філії Харківської науково-дослідної кафедри історії української культури. З 1930 року працював, займався науковою роботою в Одеському інституті народної освіти.

В 1930 – 1933 роках працював в Одеському інституті професійної освіти. Після створення в Одеському державному університеті історичного факультету завідував кафедрою історії України.

У 1935 році здобув науковий ступінь кандидата історичних наук без захисту дисертації.

Був заарештований як учасник «контрреволюційної організації». 27 жовтня 1937 року засуджений до страти.

Праці:

1. Друзі Тараса Шевченка/ І. Погорілий//Чорноморська комуна. – 1936. – 10 березня.
2. «Потьомкін» в Одесі/ І. Погорілий// Чорноморська комуна. – 1937. – 20 червня.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 377 - 380.

Присяжнюк Олексій Миколайович

О. М. Присяжнюк народився 8 січня 1982 року в Одесі.

У 2004 році закінчив історичний факультет Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, а у 2012 році – Одеський державний університет внутрішніх справ.

В 2004 – 2011 роках працював в Управлінні охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації, а в 2012 – 2014 роках – державним виконавцем у районних відділеннях Державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції.

У 2010 році захистив дисертацію «Становлення і розвиток системи охорони культурної спадщини Одеської області (1944 – 2009 рр.)» і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук.

З 2014 року працює на кафедрі всесвітньої історії і методології науки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Науковий інтерес складають питання охорони культурної спадщини, музеєзнавство, пам'яткознавство, історія археології. Є автором 50 опублікованих праць.

Праці:

1. Систематизація краєзнавчих матеріалів в Одеській області 60 – 80 рр. ХХ ст./ О. М. Присяжнюк // Краєзнавство. – 2009. – № 3/4. – С. 28 - 35.
2. Наукові та освітні установи Одещини у справі вивчення та дослідження пам'яток історії та культури регіону (1945 – 1991 рр.)/О. М. Присяжнюк// Питання історії науки і техніки. – 2009. – № 4 (12). – С. 56 - 68.
3. Джерельна база дослідження історії формування системи охорони пам'яток культурної спадщини Одещини/О. М. Присяжнюк // Гілея: Збірник наукових праць. – 2017. – Вип. 10 (125). – С. 123 - 129.
4. Охорона культурної спадщини. Навчальний посібник/ О. М. Присяжнюк. – Одеса: ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2019. – 226 с.
5. Museology and Monument Protection in the Discourse of French National Identity The role of history and archaeology in the aspects of the development of the modern world : collective monograph / Yu. Dobrolyubska, O. Likhachova, S. Oriekhova, O. Prysiazhniuk. – Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019. – P. 68 - 90.
6. Витоки та становлення музейництва у Франції/О. М. Присяжнюк// Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – 2019. – Том 30 (69), № 4. – С. 132 - 136.
7. Національна самоідентифікація та охорона культурної спадщини Греції/ О. М. Присяжнюк// Історичні студії суспільного прогресу. – 2019. – Вип. 7. – С. 118 - 124.

Путніков Іван Михайлович

І. М. Путніков народився 27 вересня 1899 року в місті Новомиргород Єлисаветградської губернії в бідняцькій родині.

З 1920 року перебував на партійній роботі. З 1924 року працював в партійних органах Одеської округи, де згодом став заступником завідувача відділом керівних партійних органів Одеського обкому КП(б)У.

В 1936 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету.

З січня до вересня 1937 року виконував обов'язки директора Одеського педагогічного інституту. Потім протягом двох років був вчителем історії в одеських школах №№ 87, 104. З вересня 1939 року до липня 1941 року працював заступником директора Одеського педагогічного інституту по заочному відділу.

У липні 1941 – квітні 1945 років обіймав посаду директора Одеського державного педагогічного інституту. Провів евакуацію інституту (студентів, викладачів, бібліотечного фонду, обладнання) спочатку у Майкоп (РРСФР), а згодом у Байрамалі (Туркменія), де організував навчальний процес та матеріальне забезпечення студентів й співробітників. В травні 1945 – серпні 1946 років працював викладачем історії.

В 1946 – 1951 роках був старшим викладачем кафедри марксизму-ленінізму Одеського політехнічного інституту, а потім до липня 1964 року – викладачем кафедри історії КПРС Одеського медичного інституту.

Нагороджений орденом «Знак Пошани», медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР.

Помер 22 липня 1964 року в Одесі.

Література:

1. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 8 - 9.
2. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Керівники: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: ПНПУ, 2018. – С. 29 - 30.

Решетник

Олександр Макарович

О. М. Решетник народився 19 березня 1962 року у Вінницькій області.

У 1985 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Працював у загальноосвітній школі.

В 1987 – 1990 роках обіймав посаду асистента кафедри історії КПРС та філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. У 1990 – 1992 роках навчався в аспірантурі при кафедрі політичної історії та філософії.

Праці:

1. Новая эконоическая политика как коспромисс интересов крестьянства и партии рабочего класса/ А. М. Решетник// Повышение эффективности

подготовки учителей истории без отрыва от производства: Тезисы выступлений Всесоюзного научно-методической конференции. – М.- Одесса, 1990. – С. 57 - 59.

2. Крестьяне Украины и создание избирательной системы Советов/ А. М. Решетник// Повышение эффективности подготовки учителей истории без отрыва от производства: Сборник докладов и сообщений Всесоюзного научно-методической конференции. – Одесса, 1990. – С. 143 - 154.

Джерела:

1. Решетник О. М. : Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Розенталь Микола Миколайович

М. М. Розенталь народився 5 жовтня 1892 року у Санкт-Петербурзі.

В 1914 році закінчив історико-філологічний факультет Петербурзького університету.

В 1922 році захистив магістерську дисертацію «Юліан Відступник».

В 1924 році був затверджений Народним комісаріатом освіти РРФСР у вченому званні професора.

До 1936 року викладав у Ленінградському інституті філософії, лінгвістики та історії, Ленінградському педагогічному інституті імені О. І. Герцена, Новгородському учительському інституті, Казахському державному педагогічному інституті. Брав участь у створенні наукової бібліотеки Курського державного університету.

В 1936 році переїхав до Одеси і був професором історичних факультетів Одеського державного педагогічного інституту і Одеського державного університету.

В роки нацистської навали перебував в евакуації в м. Байрам-Алі.

В 1945 році в Московському університеті захистив дисертацію «Соціальні засади язичницької реакції імператора Юліана» і здобув науковий ступінь доктора історичних наук.

З 1954 року мешкав у Москві та викладав в обласному педагогічному інституті імені Н. К. Крупської.

Був визнаним лектором, знавцем культури середньовіччя та Ренесансу, історії християнства. Досліджував діяльність імператора Юліана та пов'язані з цим соціальні та релігійні питання.

Помер 7 листопада 1960 року в Москві.

Праці:

1. История Европы в эпоху торгового капитализма/ Н. Н. Розенталь. – Л.: Прибой, 1927. – 224 с.
2. Римская империя и христианская церковь после Константина/ Н. Н. Розенталь.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1947. – Т. VIII. – С. 107 - 144.
3. Из истории православия, католицизма и протестантизма/ Н. Н. Розенталь. – М.: Знание, 1957. – 40 с.

Література:

1. Видные ученые Одессы. – Вып. 2. – Одесса, 1992. – С. 82 - 85.
2. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 32 - 33.
3. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 69 - 70.

Рубінштейн Микола Леонідович

М. Л. Рубінштейн народився 24 грудня 1897 року в Одесі.

У 1922 році закінчив факультет професійної освіти Одеського інституту народної освіти, а у 1924 році – правовий факультет Одеського інституту народного господарства.

Працював в Одеському губернському архіві. Наукова діяльність була зосереджена в соціально-історичній секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук. У 1925 – 1926 роках вивчав історичні джерела в архівах Москви і Ленінграда.

Навчався в аспірантурі Одеської секції Харківської науково-дослідної кафедри історії української культури.

З вересня 1927 року викладав в Одеському інституті народної освіти.

У 1931 році переїхав до Москви. Де працював у Науково-дослідному інституті іноземної бібліографії, редактором іноземної редакції Державного видавництва соціально-економічної літератури, викладав у Московському обласному педагогічному інституті, Московському інституті філософії, літератури і історії, Московському державному університеті, Московському державному історико-архівному інституті. Одночасно в 1943 – 1949 роках був заступником директора Державного історичного музею.

У 1938 році присвоєно вчене звання професора. В 1940 році захистив дисертацію «Російська історіографія» на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук.

Досліджував історію Київської Русі, Російську історію XVIII – XX століть, займався історіографією.

Помер 26 січня 1963 року в Москві.

Праці:

1. К истории Учредительного собрания / Н. Рубинштейн. - М. - Л.: Госоцэкономиздат, 1931. – 128 с.
2. Русская историография/Н. Л. Рубинштейн. – М.: Госполитиздат, 1941. – 659 с.
3. Ближний и Средний Восток после первой мировой войны: Лозаннская конференция: Лекции... / Н. Л. Рубинштейн. – М.: ВПШ при ЦК ВКП(б), 1952. – 39 с.
4. Сельское хозяйство России во второй половине XVIII в.: Историко-экономический очерк/ Н. Л. Рубинштейн. – М.: Госполитиздат, 1957. – 494 с.

Література:

1. Історична наука у Національній академії наук України в особах: Енциклопедичний довідник. – К.: ПУ НАНУ, 2018. – С. 562 - 564.

Рубінштейн Олександр Львович

О. Л. Рубінштейн народився у 1889 році.

У 1916 році закінчив Новоросійський університет.

В 1921 – 1922, 1927 – 1928 роках викладав історію та історію професійного руху в Одеському інституті народної освіти.

Література:

1. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского института народного образования (1920 – 1930): ретроспективный анализ/ В. Левченко// Научные труды по иудаике: Материалы XVII Международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II. – М.: «Сэфер», 2010. – С. 245 – 260.
2. «Пролетарсько-революційна» автобіографія – запорука приналежності до «ранньорадянської» генерації вчених (на прикладі науковго співтовариства гуманітаріїв Одеси)/ В. В. Левченко// Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки». – 2019. – Вип. 29. – С. 74 - 89.

Рябінін-Скляревський Олександр Олександрович

О. О. Рябінін-Скляревський народився 11 травня 1878 року у Костромській губернії.

У 1899 році закінчив Казанське юнкерське училище, а у 1908 році – Академію Генерального штабу.

В 1910 – 1914 роках викладав військову історію у військових училищах Санкт-Петербурга, вивчав історичну науку в Археологічному інституті.

Учасник російсько-японської та Першої світової війн. Потім до 1919 року служив в українських арміях.

В 1919 – 1920 роках викладав курси військової історії в Академії Червоної Армії.

З 1921 року мешкав в Одесі.

В 1920-х роках працював в Одеській піхотній школі, викладав історію в Одеському інституті народної освіти, Одеській артилерійській школі.

Очоловав дві археологічні експедиції у Північному Причорномор'ї. займався архівною справою.

У 1937 році був заарештований та засуджений до 10 років виправних робіт. Помер у 1942 році.

Праці:

1. Козаччина й І. П. Котляревський/ О. Рябінін-Скляревський// Україна. – 1926. – Кн. 2 - 3. – С. 159 - 163.
2. З революційного українського руху 1870 – 80 рр. Єлизаветградський гурток./ О. Рябінін-Скляревський // Україна. – 1927. – Кн. 4. – С. 112 - 123.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 154 - 155.
2. Енциклопедія історії України: в 10 т. – Т. 9. – К.: Наукова думка, 2012. – С. 407.

Сабадирьов Іван Леонтійович

І. Л. Сабадирьов народився 28 червня 1923 року на хуторі Каракашевині Ростовської області РРФСР.

Учасник Другої світової війни. Після демобілізації з лав Червоної Армії у 1947 – 1955 роках був на комсомольській та партійній роботі у Молдавії.

В 1953 році закінчив Кишинівський державний педагогічний інститут. Згодом навчався в аспірантурі Академії суспільних наук при ЦК КПРС у Москві.

У 1959 році захистив дисертацію «Столипінська аграрна реформа і селянський рух у губерніях Новоросії (1903 – 1914 рр.)» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. В 1966 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1955 – 1974 років перебував на викладацьких посадах у вищих навчальних закладах Кишинева.

В 1973 році захистив дисертацію «Ленінська аграрна програма на півдні України і в Молдавії» і здобув науковий ступінь доктора історичних наук. В 1976 році присвоєно вчене звання професора.

У 1974 – 1982 роках завідував кафедрою історії КПРС Одеської вищої партійної школи.

В 1982 році перейшов до Одеського інституту інженерів морського флоту. До 2002 року працював професором кафедри українознавства Одеського національного морського університету.

У 2002 – 2010 роках обіймав посаду професора кафедри історії України Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Вивчав питання революційного руху та аграрної політики в Україні і Молдавії. Керував аспірантурою. Тривалий час був членом спеціалізованої Вченої ради із захисту кандидатських дисертацій з історії в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова.

Є автором понад 100 опублікованих праць.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня, 20 медалями, Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Молдавської РСР.

Помер у 2011 році в Одесі.

Праці:

1. Столыпинская аграрная реформа и крестьянское движение в губерниях Новороссии. (1907 – 1914 гг.) : Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата исторических наук / И. Л. Сабадырев. – М.: ВПШ и АОН, 1959. – 18 с.
2. Исследование истории общественно-политического движения / И. Л. Сабадырев // Днестр. – 1960. – № 5. – С. 135 - 137.
3. Большевистская печать о революционных событиях в Молдавии. (1901-1917 гг.): К 50-летию "Правды" / И. Л. Сабадырев. – Кишинев: Картя молдовеняскэ, 1962. – 51 с.
4. Ленин нам путь озарил: сборник документов и материалов / И. Л. Сабадырев. – Кишинев: Картя Молдовеняскэ, 1970. – 383 с.
5. Борьба большевиков за ленинскую аграрную программу на Юге Украины и в Молдавии (1903 – февраль 1917 гг.) / И. Л. Сабадырев. – Кишинев: Картя Молдавеняскэ, 1972. – 395 с.
6. Словник термінів та категорій з історії України / І. Л. Сабадырьов, І. М. Михайлуца. – Одеса: ОНМУ, 2001. – 17 с.

Література:

1. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2017. – С. 24 - 25.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 69 - 70.

Савченко Віктор Анатолійович

В. А. Савченко народився 13 грудня 1961 року в Одесі.

Закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Навчався в аспірантурі.

З 1985 року на викладацькій роботі. Працював в Одеському інституті інженерів морського флоту, Південноукраїнському державному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського, Одеській морській академії, Одеському університеті внутрішніх справ.

В 1990 році захистив дисертацію з історії анархістського руху в Україні у 1917 – 1921 роках на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

У 2017 році, захистивши дисертацію «Анархістський рух в Україні в 1903 – 1929 рр.: Організаційні форми, комунікації і механізми функціонування», здобув науковий ступінь доктора історичних наук.

З 2019 року обіймає посаду професора кафедри історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Сферою наукових інтересів є історія анархістського руху, визвольних змагань 1917 - 1921 років в Україні, історія Одеси ХХ століття, історія масонства в Україні. Автор понад 350 наукових, науково – популярних та навчально-методичних праць.

Є редактором історико-краєзнавчого наукового альманаху «Південний Захід. Одесика», членом редакційної колегії журналу «ЕМІНАК», членом Асоціації українських письменників, Національної спілки журналістів України, Національної спілки краєзнавців України.

Праці:

1. Симон Петлюра /В. А. Савченко. – Харьков: Фолио, 2004. – 415 с.
2. Анархисты-террористы в Одессе (1903-1913): Исторический очерк / В. А. Савченко. – Одесса: Оптимум, 2006. – 248 с.
3. До причин кризи анархістського руху в Україні 1908 – 1909 рр. / В. А. Савченко// Інтелігенція і влада. Серія: Історія. – Одеса, 2012. – № 27. – С. 54 - 64.

4. Ар'єргардні бої революції: анархістська герилья в Одесі (грудень 1906 – грудень 1907) / В. А. Савченко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Історичні науки. – 2013. – № 3 (35). – С. 106 - 111.
5. Анархістський рух в Одесі (1903-1916 рр.): монографія/ В. А. Савченко.– Одеса : Друкарський Дім, 2014.– 307 с.
6. Політичні уподобання професора М. Слабченка / В. А. Савченко // Чорноморська минувшина = Chornomors'ka mynuyshyna: Записки Відділу історії козацтва на Півдні України. – Вип. 12. – Одеса: «Друк Південь», 2017. – С. 111 - 119.
7. Проект "Україна". Махновська Трудова федерація (1917 – 1921 рр.)/ В. А. Савченко. – Харків: Фоліо, 2018. – 296 с.
8. Болгарський анархист в «красной» Одессе (судьба Желю Грозева)/ В. А. Савченко// Bulgarian Historical Review. – 2019. – № 1 - 2. – С. 132 - 149.
9. Одеса в «білому полоні» (серпень 1919 – січень 1920)/В. А. Савченко // Південний захід. Одесика. – 2019. – Вип. 26. – С. 120 - 160.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів : Ч. 1. // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1- 2. – С. 198.
2. Віктор Анатолійович Савченко: Бібліографічний покажчик/ С. А. Цвілюк. – Одеса, 2011. – 52 с.

Савченко Яків Андрійович

Я. А. Савченко народився 2 травня 1924 року на Черкащині.

В роки нацистської окупації Одеси був розвідником, а потім воював у складі 248 Одеської стрілецької дивізії. Приймав участь у штурмі Берліна.

Після війни закінчив Одеський державний педагогічний інститут.

Вчителював, був директором школи в с. Ясски Одеської області.

Кандидат історичних наук, доцент.

Протягом 17 років викладав історію України в Одеському регіональному інституті державного управління. Працював на кафедрі історії України Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений трьома орденами Червоної Зірки, орденами Вітчизняної війни 1 та 2 ступенів, «За заслуги» 3 ступеня, «За мужність» 3 ступеня, медалями «За оборону Одеси», «За визволення Варшави», «За взяття

Берліна», «За перемогу на Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.»

Праці:

1. О некоторых методологических принципах истории КПСС/ Я. А. Савченко, В. И. Светличный//Повышение эффективности подготовки учителей истории без отрыва от производства: Тезисы выступлений Всесоюзной научно- методической конференции. – Одесса, 1990. – С. 17 - 19.
2. Из небуття - в безсмертя: спогади полкового розвідника. – Кн. 3: Одеса – Берлін/ Я. А. Савченко. – Одеса: Астропринт. 2005. – 516 с.

Джерела:

1. Порто-франко. – 2018. – № 19. – 8 июня.

**Савчук
Олександр Данилович**

О. Д. Савчук – кандидат історичних наук, доцент.

В 1949 – 1956 роках працював на кафедрі історії народів СРСР Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1956 року викладав в Одеському кредитно-економічному інституті, на історичному факультеті Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Праці:

1. Революційний рух у військах Одеського військового округу (1905 – 1907 рр.)/ О. Д. Савчук// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XII. До 50-річчя першої російської революції. – С. 108 - 131.
2. Відданий син Комуністичної партії Я. Г. Правдін / О. Д. Савчук // Український історичний журнал. – 1963. – № 1. – С. 98 - 99.
3. История завода им. Октябрьской революции/ А. Д. Савчук. – Одесса: Маяк. 1967. – 187 с.

**Сайгакова
Лариса Олександрівна**

Л. О. Сайгакова народилася 5 квітня 1956 року в Сахалінській області Російської Федерації.

В 1978 році закінчила Ржевське музичне училище, а у 1993 році – історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1978 – 1985 роках викладала у дитячих музичних школах, а до 1998 року працювала на різних посадах в одеській загальноосвітній школі № 3.

В 1998 році захистила дисертацію «Українсько – Ізраїльські відносини. 1991 – 1997 рр.» і здобула науковий ступінь кандидата історичних наук.

У 1998 – 2015 роках працювала на кафедрі всевітньої історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, з 2000 року обіймала посаду доцента.

До кола наукових інтересів належать питання діяльності політичних партій, методики викладання історії та основ правознавства у школі, методики підготовки вчителів-істориків.

Праці:

1. На основі ментальної близькості/ Л. О. Сайгакова// Політика і час. – 1998. – № 3. – С. 18 - 22.
2. Бунд: Період становлення. 1898 – 1902 рр./Л. О. Сайгакова// Записки історичного факультету Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. – 2002. – Вив. 12. – С. 310 - 318.
3. Бунд та РСДРП: Початок конфлікту / Л. О. Сайгакова // Записки історичного факультету Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. – 2003. – Вип. 13. – С.179 - 185.
4. Про новий підручник з історії нашої країни для учнів 5-х класів загальноосвітніх шкіл/ Л. О. Сайгакова// Історичний досвід і сучасність: Матеріали XII наукової студентської конференції. – Вип. 12. – Одеса: ПДПУ, 2006. – С. 1 - 5.
5. Формирование представлений в процессе преподавания истории/ Л. А. Сайгакова, Ю. Гердова// Історичний досвід і сучасність: Матеріали XVI наукової студентської конференції. – Вип. 19. – Одеса: ПДПУ, 2010. – С. 1 - 5.
6. Конституційний Суд – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні/ Л. О. Сайгакова // Життя і пам'ять: Науковий збірник, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 2. – Одеса: Homeless Publishing, 2015. – С. 161 - 168.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів : Ч. 1. // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1- 2. – С. 198 - 199.
2. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 26 - 27.

Самборська Таїсія Євтихіївна

Т. Є. Самборська – кандидат історичних наук.

В 1948 – 1956 роках працювала на кафедрі історії народів СРСР Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До кінця 1960-х років обіймала посаду доцента кафедри історії СРСР Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Праці:

1. Робітничий рух на Київщині весною і влітку 1905 року/
Т. Є. Самборська// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XII. До 50-річчя першої російської революції. – С. 65 - 88.
2. Рені / І. П. Рожнов, Т. Є. Самборська// Історія міст і сіл Української РСР: у 26 т. – Т. Одеська область. – К., 1969. – С. 700 - 715.

Література:

1. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865 – 2015)/ гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 581.

Самулевич Павло Олександрович

П. О. Самулевич народився 3 травня 1887 року в Кам'янець-Подільському у робітничій сім'ї.

Закінчив двохкласне міське училище і склав іспит на звання народного вчителя.

Служив у Червоній армії, учасник громадянської війни.

3 жовтня 1921 року завідував робітничим факультетом при Одеському політехнічному та Одеському сільськогосподарському інститутах. Вів заняття з російської історії.

Організував в Одесі Товариство української пролетарської культури.

У квітні 1923 – серпні 1925 років викладав, обіймав посаду ректора в Одеському інституті народної освіти.

В 1925 – 1927 роках працював завідувачем Одеського відділу народної освіти, обирався членом президії Одеського окружного виконкому, членом президії Одеської міської ради.

Протягом 1927 – 1932 років працював директором Одеського торгового технікуму, завідувачем сектором науки та вузів Одеського обласного комітету КП(б)У.

У 1928 році екстерном склав іспити за історичний відділ факультету професійної освіти Одеського інституту народної освіти.

26 жовтня 1937 року був засуджений до смертної кари. Розстріляний 27 жовтня 1937 року в Києві. Реабілітований у липні 1957 року.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 3. – Изд. 2-е доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2016. – С. 108 - 130.
2. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Керівники: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: ПНПУ, 2018. – С. 31 - 32.

Саханенко Єгор Архипович

Є. А. Саханенко народився 20 вересня 1943 року у Криму.

В 1966 році закінчив хіміко-біологічний факультет Мелітопольського педагогічного інституту і вчителював у Криму.

В 1974 – 1979 роках працював директором Перекопської загальноосвітньої школи.

У 1973 році закінчив заочне відділення історичного факультету Симферопольського державного університету.

В 1979 – 1991 роках працював на кафедрі історії КПРС та філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. З 1986 року обіймав посаду доцента. В 1984 – 1988 роках виконував обов'язки декана художньо-графічного факультету.

У 1982 році захистив дисертацію «Партійне керівництво культурно-просвітницькою роботою серед трудящих УРСР в роки Великої Вітчизняної війни. 1943 – 1945 рр.» та здобув науковий ступінь кандидата історичних наук.

Праці:

1. Шефська допомога партійних організацій міст у проведенні масово-політичної й культосвітньої роботи на селі (1943-1945 рр.) / Саханенко Є.А. // Український історичний журнал. – 1987. – № 5. – С. 73 - 78.
2. Экологическая политика в период перестройки (Методические рекомендации преподавателям общественных дисциплин)// Повышение эффективности подготовки учителей истории без отрыва от производства: Сборник докладов и сообщений Всесоюзной научно-методической конференции. – Одесса, 1990. – С. 155 - 174.

Джерела та література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. — Одеса, 2007. — С. 155, 163.
2. Саханенко Є. А. : Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Сєкерська Олена Петрівна

О. П. Сєкерська народилася 19 серпня 1961 року в Одесі.

У 1983 році закінчила біологічний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, а у 1991 році – аспірантуру в Ленінградському відділенні Інституту археології Академії Наук СРСР.

В 1991 році захистила дисертацію «Скотарство і полювання на півдні України в епохи палеометала – раннього заліза» і здобула науковий ступінь кандидата історичних наук. В 2003 році присвоєно вчене звання доцента.

З 1996 року викладає в Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. Обіймає посаду доцента кафедри історії України. Є співробітником Одеського археологічного музею Національної Академії Наук України.

Сферою наукових інтересів є археологічні дослідження на території степової та лісостепової зон України.

Праці:

1. Методи природничих наук у вивченні давніх культур Північно-Західного Причорномор'я/ О. П. Сєкерська. – Одеса: СМІЛ, 2015. – 200 с.
2. Археозоологічний комплекс поселення Мельничка Круча/ О. П. Сєкерська// Емінак. – 2017. – № 3(19). – С. 5 - 8.
3. Археозоологічний комплекс трипільського поселення Небелівка/ О. П. Сєкерська// Археологія. – 2017. – № 3. – С.16 - 21.
4. Освіта в державах Стародавнього Сходу (III – II тис. до н. е.): Навчальний посібник/О. П. Сєкерська. – Ізмаїл: ІДГУ, 2018. – 80 с.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів : Ч. 1. // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1- 2. – С. 210 - 211.
2. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 27 - 28.

Селінов Валентин Іванович

В. І. Селінов народився в 1876 році у Таврійській губернії.

В 1901 році закінчив історико-філологічний факультет Київського університету.

До 1919 року викладав у навчальних закладах Катеринослава, Києва.

У 1919 році переїхав до Одеси і працював у губернському відділі професійної освіти.

В 1921 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти курс методики суспільствознавства та історії. З 1927 року обіймав посаду професора.

Працював у педагогічній секції Одеського наукового товариства при Всеукраїнській Академії Наук, редагував екскурсійний відділ збірки «Одеса та Одещина».

У 1930 – 1933 роках викладав в Одеському інституті соціального виховання та Одеському інституті професійної освіти. Був вченим секретарем Одеської державної наукової бібліотеки та Одеської комісії краєзнавства при ВУАН, завідував відділом в Одеському історико-археологічному музеї.

Під час німецько-румунської окупації Одеси викладав в університеті Трансністрії, завідував кафедрою російської історії.

За співпрацю з фашистськими окупантами у серпні 1945 року був заарештований і засуджений до ув'язнення.

Помер 16 лютого 1946 року в місцях ув'язнення у Дніпропетровській області. Реабілітований у 1997 році.

Праці:

1. Екскурсія в Ольвию (Методические указания)/В. И. Селинов// Наша школа. – 1924. – № 3. – С. 36 - 39.
2. Воронцовский дворец как культурно-исторический памятник г. Одессы/ В. И. Селинов// Вісник Одеської комісії краєзнавства при УАН. – 1929. – Ч. 4 - 5: Секція соціально-історична. – С. 65 - 74.
3. Одесская государственная научная библиотека (К 110-летию со дня основания)/В. И. Селинов// Большевистское знамя. – 1939. – 28 ноября.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 342 - 345.
2. Історична наука у Національній академії наук України в особах: Енциклопедичний довідник. – К.: ІУ НАНУ, 2018. – С. 577 - 580.

Семенов - Зусер **Семен Анатолійович**

С. А. Семенов - Зусер народився 4 серпня 1886 року у Павлограді.

В 1913 році закінчив Санкт-Петербурзький археологічний інститут, отримавши диплом першого ступеня та звання дійсного члена Імператорського археологічного товариства.

Учасник Першої світової війни.

В 1915 – 1918 роках викладав у навчальних закладах Петрограда, а у 1918 – 1920 роках – в Прилуцькому народному університеті. В 1920 – 1921 роках працював у Миколаєві, проводив археологічні розкопки.

У 1921 – 1922 роках був старшим асистентом Одеського археологічного інституту, у 1921 – 1923 роках – Одеського інституту народної освіти, до 1925 року працював зберігачем Одеського історико-археологічного музею та вченим секретарем губерньського археологічного управління.

Входив до складу археологічної та соціально-історичної секцій Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук та Комісії з історії Жовтневої революції та комуністичної партії.

В 1926 – 1937 роках викладав в Ленінградському педагогічному інституті, працював ученим зберігачем музею антропології та етнографії Академії Наук СРСР.

З 1937 року працював у Харківському державному університеті, очолював кафедру давньої історії та археології.

У 1939 році без захисту дисертації здобув науковий ступінь кандидата історичних наук, а у 1948 році присуджений науковий ступінь доктора історичних наук та присвоєно вчене звання професора.

Сферою наукових інтересів були антична історія та археологія на теренах Південної України. В 1946 – 1948 роках проводив масштабні розкопки на Харківщині. Є автором понад 50 наукових праць.

Помер 8 листопада 1951 року в Харкові.

Праці:

1. Ольвия (Археологическая экскурсия)/ С. Семенов-Зусер// Наша школа. – 1924. – № 3. – С. 40 - 44.
2. Рыбный рынок в Херсонесе/С. Семенов-Зусер. // Вестник древней истории. – 1947. – № 2. – С. 237 - 246.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 345 - 348.

Сергєєва Зоя Власівна

З. В. Сергєєва народилася 15 листопада 1935 року у Воронежській області Російської Федерації.

У 1958 році закінчила історико-філологічний факультет Кишинівського державного університету, а у 1966 році – аспірантуру.

В 1966 – 1972 роках працювала старшим лаборантом кафедри історії КПРС Кишинівського державного університету, у 1972 – 1975 роках – старшим викладачем кафедри історії КПРС Кишинівського медичного інституту.

У 1972 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. В 1977 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1975 – 1979 роках була доцентом кафедри історії КПРС Івано-Франківського педагогічного інституту, а у 1979 – 1983 роках – доцентом кафедри історії КПРС Одеського політехнічного інституту.

В 1983 – 1994 роках обіймала посаду доцента кафедри історії КПРС і філософії, доцента кафедри всесвітньої історії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Праці:

1. Из опыта работы по формированию самообразовательной деятельности Студентов/З. В. Сергеева, Т. В. Ильяш// Повышение эффективности подготовки учителей истории без отрыва от производства: Тезисы выступлений Всесоюзной научно-методической конференции. – М. – Одеса: ОГПИ, 1990. – С. 154 - 156.
2. Из опыта проведения семинарского занятия по теме «Национальный вопрос» на кафедре политической истории Одеського политехнического института/Т. В. Ильяш, З. В. Сергеева// Проблемы викладання історії народів України в технічному вузі: Тези доповідей республіканської науково-методичної конференції. – К.: НМК ВО, 1991. – С. 243 - 244.

Джерела:

1. Сергєєва З. В.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського

Сероглазов Ізраїль Давидович

І. Д. Шехтер – Сероглазов народився в 1890 році у Кам'янець-Подільському.

У 1925 році закінчив юридичний факультет Одеського інституту народного господарства.

В 1926 – 1928 роках працював прокурором в Балті.

У 1928 – 1930 роках працював в Одеському інституті народної освіти, викладав історію класової боротьби на робітничому факультеті та історію Заходу на факультеті професійної освіти.

Був членом історично-етнологічного відділу Всеукраїнської наукової асоціації сходознавства.

В 1935 році присуджений науковий ступінь кандидата історичних наук.

У 1930-х роках працював в Одеському державному університеті, був деканом історичного факультету, обіймав посаду професора, завідувача кафедри історії народів СРСР.

В 1939 році був заарештований та засуджений на 5 років ув'язнення.

Після звільнення у 1944 році вчителював у загальноосвітніх школах Сибіру.

У листопаді 1955 року був реабілітований та повернувся до Одеси і займався викладацькою діяльністю.

Праці:

1. Ленін і соцбудівництво/ І. Д. Сероглазов // Чорноморська Комуна. – 1933. – 22 січня.
2. Маркс, Енгельс, Ленін, Сталін про партію робітничого класу/ І. Д. Сероглазов // Чорноморська Комуна. – 1933. – 9 липня.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 348 - 350.

Синицин Мойсей Сергійович

М. С. Синицин народився 26 серпня 1899 року в с. Гончарівка Харківської губернії

У 1930 році закінчив історичне відділення Одеського інституту народної освіти, а у 1933 році – аспірантуру при Одеському археологічному музеї.

Приймав активну участь в роботах Азово-Чорноморської та Ольвійської експедицій. Проводив розкопки біля Варварки, Кисельово, Петуховки тощо.

З березня 1933 року до березня 1936 року працював завідувачем археологічним відділом Полтавського краєзнавчого музею. У 1936 – 1939 роках обіймав посади заступника директора Херсонського краєзнавчого музею та Миколаївського історичного музею.

З кінця 1939 року до 15 липня 1941 року працював старшим науковим співробітником Одеського археологічного музею, збирав матеріали для дисертації, яку захистив після війни, здобувши науковий ступінь кандидата історичних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1944 – 1956 років обіймав посаду доцента Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1956 – 1967 роках був доцентом кафедри стародавнього світу та археології Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. З 1957 року ввів для студентів історичного факультету Одеського університету обов'язкову археологічну практику, яку перші кілька років фінансував особисто. Базою для практики стало античне городище у с. Роксолани.

Одночасно у 1959 – 1961 роках працював директором Одеського археологічного музею, а у 1959 – 1966 роках був головою відновленого Одеського археологічного товариства. У 1960 році було поновлено видання «Записок Одеського археологічного товариства» (ЗАО).

Займався дослідженнями пам'яток доби бронзи й скіфо-сарматського часу. Результатом цієї діяльності стала низка наукових статей. За його участю вирішувалися всі питання, пов'язані з виявленням та охороною археологічних пам'яток Північного Причорномор'я, проведенням охоронних розкопок на Кам'яній горі біля с. Орловка Одеської області, розвідок з закладкою шурфів на слов'янських пам'ятках IX – X століть між Болградом та с. Криничне Одеської області.

У 1960 році домігся рішення Одеського облвиконкому про надання археологічному музею ділянки площею 5 га, на якій розташоване Роксоланське городище. До 1966 року розкопав 2 тис. кв. м городища, що дало можливість вважати Ніконій у перші століття нашої ери закритим укріпленням з ще одним сусіднім поселенням. На підставі зібраних матеріалів визначив стратиграфію городища, вирішив питання економіки та культури міста. Поповнив експозицію Одеського археологічного музею зразками господарської та ремісничої діяльності мешканців стародавнього Ніконія.

Помер у грудні 1973 року в Одесі.

Праці:

1. Дослідження скіфо-сарматських пам'яток під Одесою в 1946 р.// М. С. Синицин.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1946. – Т. VII. – С. 149 – 156.
2. До питання про поселення Північно-Західного Чорномор'я в IV – III вв. до н. е./ М. С. Синицин.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. – 1947. – Вип. VIII. – С. 145 – 156.
3. Дослідження скіфо-сарматських пам'яток під Одесою в 1946 р.» / М. С. Синицин // Археологічні пам'ятки УРСР. – К., 1949. – Т. 2. – С. 149–156.
4. Следы древних поселений скифо-сарматской эпохи между

устьями Дністра и Южного Буга / М. С. Синицын // Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – Т. IX. – Одеса, 1950. – С. 51 - 66.

5. Городище у хутора Петуховки Очаковського району пораскопкам 1940, 1949 и 1950 гг. / М. С. Синицын // Вестник древней истории. – М., 1952. – № 2. – С. 243 - 249.
6. Карта поселень і городищ між гирлами Дністра й Південного Бугу Скіфсько-сарматського часу/ М. С. Синицин.// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – Т. X. – Одеса, 1955. – С. 33 - 61.
7. Раскопки Надлиманского и Роксоланского городищ в 1957 – 1958 гг./ М. С. Синицын.// Записки Одесского археологического общества. – Вып.1. – Одесса, 1960. – С. 189 - 191.
8. Раскопки городища возле с. Роксоланы Беляевского района Одесской области в 1957 – 1961 гг./ М. С. Синицын.//Материалы по археологии Северного Причерноморья. – Вып. 5. – Одесса, 1966. – С. 53 - 55.

Література:

1. М. С. Синицын – первый председатель Одесского археологического общества/ Н. М. Секерская. // 150 лет Одесскому Обществу истории и древностей: Тезисы докладов юбилейной конференции. / Отв. ред. В. Н. Станко. – Одесса, 1989. – С. 43- 45.
2. М. С. Синицын – сотрудник Полтавского краеведческого и Одесского археологического музеев/ Н. М. Секерская, Г. Ф. Крисилова.// Старожитності Лівобережного Подніпров'я – 2017: збірник наукових праць. Пам'яті М. Я. Рудинського (1887 – 1958). – К.: ЦП НАНУ і УТОПІК, 2017. – С. 157 - 161.
3. Антиковедение на кафедре истории древнего мира и средних веков/ Т. А. Избаш-Гоцкан// Стародавнє Причорномор'я. – Вип. XII. – Одеса: ОНУ, 2018. – С. 16 - 23.
4. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 72 - 74.

Слабченко Михайло Єлисейович

М. Є. Слабченко народився 9 липня 1882 року на хуторі Нерубайському поблизу Одеси.

У 1910 році закінчив Новоросійський університет. В 1911 – 1912 роках перебував у відрядженні у Парижі, поглиблював знання у Сорбонні.

Протягом 1912 – 1918 років перебував у лавах Російської армії. В роки Першої світової війни воював у складі діючої армії на Західному, Південно-Західному фронтах.

В 1918 – 1920 роках займався публіцистичною діяльністю.

У 1920 – 1921 роках викладав у Новоросійському університеті та інституті гуманітарно-соціальних наук.

В 1922 році за роботу «Господарство Гетьманщини XVII – XVIII ст.» здобув науковий ступінь магістра історії без захисту дисертації

З середини 1921 року працював на посаді професора в Одеському інституті народної освіти (ОІНО), керував історичним та літературним семінарами, організував історичний кабінет. З 1 червня 1923 року до 19 червня 1924 року був деканом факультету професійної освіти. Ініціював організацію при ОІНО Одеської секції Харківської науково-дослідної кафедри української культури, яку очолював у 1926 – 1930 роках.

В 1920 – 1923 роках був заступником завідувача, а в 1923 – 1924 роках – завідувачем Одеського губернського архівного управління.

У січні 1928 року Комісією Народного комісаріату освіти Української СРР за заслуги перед наукою присвоєний науковий ступінь доктора історичних наук.

29 червня 1929 року був обраний дійсним членом (академіком) Всеукраїнської Академії Наук.

20 січня 1930 року був заарештований, а 19 квітня 1930 року – засуджений до шести років позбавлення волі. Після звільнення у 1936 році жив і працював в Ленінградській області. В 1937 році був повторно засуджений на десять років. Звільнений по амністії у 1944 році та оселився на Астраханщині.

Останні роки життя проживав у Первомайську Миколаївської області.

Автор 13 монографій, п'яти підручників, близько 100 наукових та науково-популярних статей в українських, російських, німецьких виданнях.

Помер 27 листопада 1952 року.

23 березня 1959 року військова колегія Верховного суду СРСР скасувала вирок 1937 року і закрила справу за відсутністю складу злочину. 11 вересня 1989 року постановою Пленуму Верховного суду УРСР був реабілітований.

Праці:

1. Малорусский полк в административном отношении/ М. Е. Слабченко. – Одесса, 1909. – 436 с.
2. Состав и управление государственным хазяйством Гетьманщины XVII – XVIII вв./М. Е. Слабченко. – Николаев, 1925. – 325 с.
3. Матеріали до економічно-соціальної історії України XIX ст./ М. Є. Слабченко. – Т. 1. – Харків, 1925. – 320 с.
4. Матеріали до економічно-соціальної історії України XIX ст./ М. Є. Слабченко. – Т. 2. – Одеса, 1927. – 278 с.
5. Феодалізм на Україні: Лекції, читані в Одеському ІНО в 1928/29 учбовому році/М. Є. Слабченко. – Одеса, 1929. – 150 с.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 119 – 123.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 44 – 45.
3. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 72 - 74.

Совков Сократ Сергійович

С. С. Совков народився 23 лютого 1925 року на Вологодщині.

В 1957 році закінчив Ленінградське вище військово-педагогічне училище імені М. І. Калініна.

У 1943 – 1968 роках перебував у лавах Радянської Армії.

В 1969 – 1991 роках працював асистентом кафедри історії КПРС та філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений 8 медалями СРСР, знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Джерела та література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 99 - 100.
2. Совков С. С. : Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Соколов Микола Опанасович

М. О. Соколов народився 15 жовтня 1886 року в Одесі.

У 1911 році закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету і був залишений для підготовки до професорського звання з відрядженням до Варшавського університету, потім до С.-Петербурзького університету. Перебував у науковому відрядженні у Франції, Італії, Греції.

В 1913 році склав іспит на ступінь магістра, а у 1915 році захистив дисертацію «Пам'ятники грецького мистецтва в Афінах епохи Перикла».

З 1916 року займався викладацькою роботою.

У 1923 – 1930 роках викладав історію первісного суспільства та історію професійного руху в Одеському інституті народної освіти, історію класової боротьби та загальну історію в Одеському інституті народного господарства.

В 1930-х роках працював в Одеському педагогічному інституті, Одеському інституті цивільного та комунального будівництва, Одеському художньому училищі.

Під час німецько-румунської окупації Одеси (1941 – 1944 рр.) працював директором Одеського художнього училища, викладав в університеті Трансністрії.

У 1944 році за співпрацю з окупантами його було заарештовано та засуджено до 10 років позбавлення волі. Помер 25 жовтня 1953 року. Реабілітований у 1993 році.

Праці:

1. Історія античного мистецтва. Курс лекцій./М. Соколов. – Житомир, 1922.
2. Нариси з історії Одеської цензури/ М. Соколов. – Одеса, 1924.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 377 - 380.

Стратен Володимир Васильович

В. В. Стратен народився 14 листопада 1890 року в Бендерах.

Закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету.

Був науковим співробітником Одеського губернського (окружного) архівного управління, постійним членом Комісії з історії Жовтневої революції та комуністичної партії (Іспарта), членом соціально-історичної секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук.

У 1921 – 1923 роках викладав в Одеському інституті народної освіти.

В 1924 – 1932 роках працював в Одеській публічній бібліотеці. Був ініціатором підготовки «Бібліографії революційного руху в Одесі (1820 – 1920)».

Помер 9 грудня 1932 року.

Праці:

1. Обзор одесских архивов/ В. Стратен// Вісник Одеської комісії краєзнавства при УАН. – 1924. – Ч. 1: Секція соціально-історична. – С. 16 - 19.
2. Архів секретної частини фонду Новоросійського та Бессарабського генерал-губернатора 1822 – 1873 рр.: Доп. 14 жовтня 1926 р./ В. В. Стратен// Вісник Одеської комісії краєзнавства при УАН. – 1929. – Ч. 4 - 5: Секція соціально-історична. – С. 7 - 8.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 384 – 386.
2. Історична наука у Національній академії наук України в особах: Енциклопедичний довідник. – К.: ПУ НАНУ, 2018. – С. 617 - 618..

**Стрижак
Лейба Гейніхович (Генріхович)**

Л. Г. Стрижак народився в 1896 році.

Здобув вищу освіту.

До 1930 року був науковим співробітником відділу революційного руху Музею єврейської культури.

В 1929 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти.

Працював в одеських технікумі № 6, загальноосвітній школі № 60.

У 1930-х роках викладав стародавню та середньовічну історію в Одеському державному педагогічному інституті.

Заарештований 22 грудня 1937 року та засуджений до страти 31 березня 1938 року. Реабілітований у 1956 році.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием ХХ века: в 5-ти ч. – Ч. 1. – Изд. второе доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2009. – С. 132 - 146.

Ткаченко Олексій Афанасійович

О. А. Ткаченко народився в 1916 році.

У 1940 році закінчив історичний факультет Одеського державного педагогічного інституту і був залишений працювати на посаді асистента кафедри марксизму-ленінізму.

Загинув у серпні 1941 року в боях за Прибалтику.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 38.

Трачевський Гнат Митрофанович

Г. М. Трачевський народився у 1898 році в Балтському повіті Подільської губернії в селянській родині.

Навчався в гімназії, а у 1916 – 1918 роках – на дворічних педагогічних курсах в Балті.

В 1918 – 1920 роках вчителював, а після закінчення у 1921 році повітових курсів позашкільної освіти працював у Саранському відділі народної освіти, інструктором соціального виховання, завучем школи в селі Слюсареве.

У 1925 році закінчив історичний відділ Одеського інституту народної освіти та вчителював в одеській школі № 81.

З 1926 року працював позаштатним викладачем, а потім деканом робітничого факультету Одеського інституту народної освіти, лектором вечірнього робітничого університету.

Закінчивши аспірантуру при кафедрі історії України ОІНО, здобув вчене звання доцента. З 1930 року був дійсним членом Одеського історично-етнологічного відділу.

В 1930 – 1932 роках обіймав посаду доцента в Одеському інституті професійної освіти, в 1932 – 1933 роках – посаду директора Одеської державної наукової бібліотеки.

У 1933 – 1935 роках був директором Одеського державного педагогічного інституту.

В 1935 – 1936 роках працював доцентом кафедри історії України Одеського державного університету, а потім доцентом Одеського державного

педагогічного інституту, науковим співробітником Одеського історико-археологічного музею.

У вересні 1937 року був заарештований за «контрреволюційну діяльність», а 29 жовтня – засуджений до страти. Розстріляний 12 листопада 1937 року. Реабілітований у 1956 році.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 4. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2017. – С. 308 – 321.
2. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Керівники: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: ПНПУ, 2018. – С. 35 - 36.

Третьяк Олександр Іванович

О. І. Третьяк народився 1 січня 1956 року в Одесі.

У 1982 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Протягом тривалого часу був співробітником Одеського історико-краєзнавчого музею.

В 1995 – 2002 роках працював на кафедрі всесвітньої історії Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Обіймав посаду асистента, а з 1999 року виконував обов'язки доцента.

У 1997 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук.

З 2002 року викладав в Європейському університеті (м. Одеса).

Помер у квітні 2016 року.

Праці:

1. Аббат Николь и первая книга Одессы/А. И. Третьяк.// Життя і пам'ять: Наукова збірка, присвячена пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Одеса: Наука і техніка, 2009. – С. 141- 150.
2. Книга, ставшая документом. Павел Сумароков/ А. И. Третьяк //Вісник Одеського історико-краєзнавчого музею. – 2012. – № 11. – С. 9 - 11.
3. Рождение города. Очерки ранней истории Одессы. – Изд. 2-е., испр. и доп./ А. И. Третьяк. – Одесса: «Optimum», 2012. – 195 с.

Джерела:

1. Третьяк О. І.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Трифільєв Євген Парфенович

Є. П. Трифільєв народився 5 січня 1867 року у Маріуполі.

В 1890 році закінчив історико-філологічний факультет Харківського університету. Був на викладацькій роботі у Харкові.

У 1901 році після проходження магістерських іспитів здобув вчене звання приват-доцента та розпочав науково-педагогічну діяльність у Харківському університеті.

В 1905 році за роботу «Нариси з історії кріпацтва в Росії. Царювання Павла I» був присуджений науковий ступінь магістра російської історії.

З 1911 року працював професором та завідувачем кафедри російської історії в Новоросійському університеті.

Після 1920 року очолював кафедру історії в Одеському інституті народної освіти, викладав в Археологічному інституті.

Був головою секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук.

Брав участь в археологічних розкопках поблизу Одеси, у систематизації архівних фондів в Одесі. Розробляв історію селянських рухів 1905 року в Херсонській губернії.

Є автором понад 20 опублікованих наукових праць, зокрема 2 монографій.

Нагороджений російськими орденами Святого Володимира 4 ст., Святої Анни 3 ст., Святого Станіслава 2 ст.

Помер 17 серпня 1928 року в Одесі.

Праці:

1. Очерки из истории промышленности Слободской Украины. – 1.: Селитроварение, XVII – XIX вв./ Е. П. Трифильев. – Харьков, 1894. – 37 с.
2. Очерки по истории крепостного права в России. Царствование императора Павла I/ Е. П. Трифильев. – Харьков, 1904. – 360 с.
3. Крестьянские волнения в Одесщине в 1905 году/ Е. П. Трифильев.// 1905 год. Революционное движение в Одессе и Одесщине. – Одесса, 1925. – С. 102 – 132.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т.4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 472 – 475.
2. Из истории Новороссийского университета: Е. П. Трифильев. К 140-летию со дня рождения (биоисториографический контур)/ Т. Н. Попова. // Проблемы славяноведения. – Вып. 9. – Брянск, 2007. – С. 42 - 62.
3. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 80 - 81

Тункельройт Мордух Бенціонович

М. Б. Тункельройт народився в 1896 році у Польщі.

Закінчив Комуністичний університет національних меншин Заходу імені Ю.-Б. Мархлевського

У 1927 – 1928 роках викладав історію класової боротьби на факультеті соціального виховання Одеського інституту народної освіти.

Пішов з життя у 1938 році.

Література:

1. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского института народного образования (1920 – 1930): ретроспективный анализ/ В. Левченко// Научные труды по иудаике: Материалы XVII Международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II. – М.: «Сэфер», 2010. – С. 245 - 260.
2. Еврейское высшее образование в Одессе (1917-1930-е гг.): история, опыт, традиции/В. В. Левченко// Иудаика в Одессе: сборник статей по итогам работы программы по иудаике и израилеведению Одесского национального университета им. И. И Мечникова. – Вып. 2. – Одесса: Фенікс, 2013. – С. 6 - 27.
3. «Пролетарсько-революційна» автобіографія – запорука приналежності до «ранньорадянської» генерації вчених (на прикладі науковця співтовариства гуманітаріїв Одеси)/ В. В. Левченко// Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Карабіна. Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки». – 2019. – Вип. 29. – С. 74 - 89.

Федоров Олександр Степанович

О. С. Федоров – кандидат історичних наук, доцент.

У 1950-х роках працював на кафедрі історії КПРС Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Праці:

1. До питання про утворення Комуністичної партії Англії/ О. С. Федоров// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1957. – Т. XVII. Випуск історико-філологічний. – С. 87 - 110.
2. Из истории рабочего движения в Англии в период первой мировой войны/ А. С. Федоров// Ученые записки Одеського государственного педагогического института им. К. Д. Ушинского. – 1957. – Т. XIX.

Франишин Костянтин Леонідович

К. Л. Франишин народився 28 травня 1942 року в Одесі.

Закінчивши Одеське військово – технічне училище, служив у лавах Радянської Армії

У 1977 році закінчив Військову командну академію протиповітряної оборони імені Маршала Радянського Союзу Г. К. Жукова. Там само навчався в ад'юнктурі.

В 1982 році захистив дисертацію «Роль історичного досвіду у прогнозуванні створення вірогідним супротивником стратегічних систем озброєння» і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук.

Протягом 1983 – 1988 років служив в якості викладача в Одеському вищому об'єднаному командному училищі.

У 1988 році вийшов у відставку у званні підполковника і перейшов до Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського на кафедру політичної історії і філософії.

В 1993 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1992 – 2013 років обіймав посаду доцента кафедри всесвітньої історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений медалями СРСР, знаком «Відмінник освіти України».

Є автором біля 40 опублікованих праць.

Праці:

1. Из истории борьбы с крылатыми ракетами/ К. Л. Франишин.// Вестник ПВО. – 1984. – № 1. – С. 62 – 68.
2. Основы военного права: Учебное пособие/ К. Л. Франишин. – Одесса, 1986. – 123 с.
3. Основы конституционного права: Конспект лекций/ К. Л. Франишин. – Одесса, 1998. – 45 с.
4. Основы правовых знаний: Конспект лекций / К. Л. Франишин. – Одесса, 2000. – 45 с.

Література:

1. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2017. – С. 30 - 31.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 81.

Хаїт Тетяна Марківна

Т. М. Хаїт народилася 4 жовтня 1900 року в Херсонській губернії.

В 1926 році закінчила історичне відділення Одеського інституту народної освіти. Навчалася в аспірантурі Одеської секції Харківської науково-дослідної кафедри історії культури при ОІНО.

В 1925 – 1929 роках викладала в Одеському інституті народної освіти, була деканом робітничого факультету.

У 1929 році переведена до Харківської науково-дослідної кафедри історії української культури.

Вивчала питання революційного руху.

Праці:

1. З історії одеської с.-д. організації (напередодні II з'їзду партії – 1900 - 1903 рр.)/ Т. Хаїт // Літопис революції. – 1929. – № 3. – С. 120 - 142.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 429 - 430.

Ципіс Михайло Львович

М. Л. Ципіс народився у 1899 році в Подільській губернії.

Закінчив Московський комерційний університет та Комуністичний університет імені Я. М. Свердлова.

У 1925 – 1927 роках викладав історію класової боротьби в Одеському інституті народної освіти.

В 1929 – 1932 роках обіймав посаду професора, завідувача кафедри історії народів СРСР Нижньоволзького комуністичного університету.

У січні 1936 року був заарештований, а у травні засуджений до 3 років виправний робіт у таборах Воркути. Звільнився 19 лютого 1939 року.

В 1941 році був призваний до лав Червоною Армією та пропав без вісти на фронті у 1942 році.

Джерела:

1. Левченко В. Пролетарсько-революційна» автобіографія – запорука приналежності до «ранньорадянської» генерації вчених (на прикладі наукового співтовариства гуманітаріїв Одеси)// Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – 2019. – Вип. 29. – С. 74 -89.

2. От комвуза до президентской академии. Преподаватели//Интернет-музей Приволжского института управления имени П. А. Столыпина// http://komvuz.ru/prepod_soku_7/

Чернявський Йосип Якович

Й. Я. Чернявський народився у 1896 році в Литві.

У 1930-х роках викладав історію України в Одеському державному педагогічному інституті, обіймав посаду професора.

Пішов з життя в 1938 році.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: в 5-ти ч. – Ч. 1. / В. А. Смирнов. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2009. – С. 138, 139, 142.
2. Смирнов В. А. Реквием XX века: в 5-ти ч. с эпилогом. – Ч. 3./ В. А. Смирнов. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2016. – С. 296.

Чумак Володимир Михайлович

В. М. Чумак народився 16 серпня 1949 року в Миколаївській області.

Закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1978 році захистив дисертацію «Комітети незаможних селян в період відбудови народного господарства (1921 – 1925 рр.). (На матеріалах півдня України)» і здобув науковий ступінь кандидата історичних наук. В 1983 році присвоєно вчене звання доцента, а у 2006 році – вчене звання приват-професора.

В 1975 – 1988 роках працював асистентом, старшим викладачем, доцентом кафедри історії КПРС та філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1988 – 1992 роках був завідувачем кафедри історичного досвіду КПРС Одеської вищої партійної школи, завідувачем кафедри історії України Одеського інституту політології і соціології.

З 1992 року працює на кафедрі історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. У 1992 –

1997 та в 2001 – 2014 роках обіймав посаду завідувача кафедри. В період 1995 – 2010 років виконував обов'язки декана історико-філологічного факультету.

Сферою наукових інтересів є питання історії національних відносин й етнополітики в Україні у першій половині ХХ століття, зокрема, політики «українізації» в УРСР, історії комітетів незаможних селян у роки громадянської війни й НЕПу. Є автором понад 80 опублікованих праць. Підготував двох кандидатів наук.

Нагороджений знаками Міністерства освіти і науки «Відмінник освіти України», «Петро Могила».

Праці:

1. До питання про економічне становище незаможного селянства Півдня України у 1921 - 1925 рр./ В. М. Чумак // Український історичний журнал. – 1976. – № 7. – С. 91- 97.
2. Діяльність комнезамів по підвищенню політичної активності незаможного селянства у відбудовний період /В. М. Чумак// Український історичний журнал. – 1983. – № 2. – С. 51 - 54.
3. Політика українізації в УСРР і КПЗУ (1927 – 1928 рр.)/ В. М. Чумак// Записки історичного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. – 2001. – № 11. – С. 193 - 201.
4. Українізація: концептуальні засади дослідження/В. М. Чумак // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика. – Вип. 7. – К.: ІУ НАНУ, 2003. – С. 13 - 15.
5. Языковая ситуация и языковая политика: украинские реалии в контексте требований ЕС/ В. Чумак// Vysoka skola evropskych a regionalnich studii, o.p.s. – Ceske Budejovice, 2009. – S. 48 - 55.
6. Разом на одній землі. Історія України багатокультурна: навчальний посібник/ С. Антипова, О. Кісь, В. Мисан, В. Чумак та ін. – Львів: ЗУКЦ, 2012. – 332 с.
7. Методичні рекомендації щодо вивчення навчальної дисципліни «Історіографія історії України» для студентів 4 року навчання спеціальності 014 Середня освіта (історія) / В. М. Чумак. – Одеса: ПНПУ, 2019. – 47 с.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч.1 // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1- 2. – С. 212.
2. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К.Д.Ушинського (Довідник)/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 32 - 33.

Шамко В'ячеслав Іванович

В. І. Шамко народився 7 червня 1948 року у Сімферополі.

В 1970 році закінчив історико-філологічний факультет Кримського державного педагогічного інституту, а у 1975 році – аспірантуру Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1976 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. В 1981 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1975 – 1985 роках працював старшим викладачем, доцентом в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова.

У 1985 році перейшов до Одеського педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, завідував кафедрою політичної історії і філософії. Ініціював відкриття в інституті спеціальності «історія».

Протягом 1992 – 2002 років керував кафедрою всесвітньої історії Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Коло наукових інтересів складало питання історії революцій та громадянської війни в Росії, внутрішньої політики України 1920-х років, історії партизанського руху 1941 – 1945 років, ролі молоді та жіноцтва у розвитку суспільства. Керував аспірантурою. Підготував 19 кандидатів історичних та політичних наук.

Є автором 130 опублікованих робіт.

Нагороджений знаком Міністерства освіти і науки «Відмінник освіти України»

Помер 22 травня 2003 року в Одесі.

Праці:

1. Борьба партии большевиков за молодежь в период подготовки и проведения социалистической революции на Украине (Март 1917 – февраль 1918 гг)/ В. И. Шамко. – Одесса: ОГУ, 1976. – 22 с.
2. Женщины - медицинские работники в боях на Малой земле и за освобождение Новороссийска /В. И. Шамко. //Советское здравоохранение. – 1979. – № 6. – С. 59 - 62.
3. Бойова діяльність підпільників Криму/В. І. Шамко.// Український історичний журнал. – 1985. – № 5. – С. 107 - 113.
4. По следам народного подвига: Маршрутами мужества и славы крымских партизан и подпольщиков в годы Великой Отечественной войны/ В. И. Шамко, Е. Н. Шамко. – Симферополь: Таврия, 1986. – 177 с.
5. Англо-американские и западно-германские историки о партизанском движении в 1941 – 1945 гг./В. И. Шамко.//Историко-культурное наследие человечества и его изучение при подготовке учителей истории без отрыва от производства: Сборник тезисов выступлений на украинско-росийском научно-методическом симпозиуме – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 155 - 156.

6. Політичні та культурологічні проблеми в Україні/В. І. Шамко.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 1997. – № 1. – С. 4 - 9.
7. Ідеологізація освітньої політики в Україні/В. І. Шамко.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 1998. – № 2 - 3. – С. 13 - 17.

Література:

1. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса, 2005. – С. 49 - 50.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 188.
3. Воробйова Г. В. Бібліографічний покажчик основних публікацій кандидата історичних наук, доцента В'ячеслава Івановича Шамко / Г. В. Воробйова. // Життя і пам'ять: Наукова збірка, присвячена пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Одеса, 2009. – С. 23 - 33.
4. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 86 - 87.

Шарова Тетяна Петрівна

Т. П. Шарова народилася у 1952 році в Одесі.

Закінчила історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1981 році була прийнята на роботу до Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Як педагог пройшла шлях від асистента до доцента кафедри політичної історії і філософії.

У 1990 році захистила дисертацію «Залучення жінок у відбудову промисловості (1921 – 1925 рр.). Досвід Компартії України» і здобула науковий ступінь кандидата історичних наук. В 1994 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1992 – 2020 років обіймала посаду доцента кафедри історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Коло наукових інтересів складають питання освіти, гендерної політики в Україні.

Нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України.

Праці:

1. К вопросу о гуманистических традициях высшего образования в Украине/ Т. П. Шарова//Историко-культурное наследие человечества и его изучение при подготовке учителей без отрыва от производства: Сборник тезисов выступлений на украинско-российском научно-методическом симпозиуме. – Одесса: ОГПИ, 1992. – С. 110 - 112.
2. ООН і проблеми захисту прав жінок/ Т. П. Шарова// Питання нової і новітньої історії: Збірник наукових праць. – Вип. 42. – К., 1996. – С. 131 - 138.
3. Гендерний підхід в гуманітарних дисциплінах на Заході і в Україні: порівняльний аналіз/ Т. П. Шарова// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2002. – № 11-12. – С. 243 - 248.
4. Процес лібералізації суспільного життя в Україні другої половини ХІХ – початку ХХ ст.: Гендерна складова/ Т. П. Шарова// Життя і пам'ять: Наукова збірка, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 1. – Одеса: Наука і техніка, 2009. – С. 163 - 171.
5. Українознавство в жіночих наукових студіях кінця ХІХ – початку ХХ ст./Т. П. Шарова // Життя і пам'ять: Науковий збірник, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 2. – Одеса: Homeless Publishing, 2015. – С. 169 - 177.
6. Наукова та науково-практична діяльність одеського історика Людмили Смоляр/ Т. П. Шарова// Життя і пам'ять: Науковий збірник, присвячений пам'яті В'ячеслава Івановича Шамко. – Вип. 3. – Одеса: Homeless Publishing, 2018. – С. 194 - 201.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів : Ч. 1. // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1- 2. – С. 213.
2. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 33 - 34.
3. Шарова Т. П.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Шендрик Володимир Іванович

В. І. Шендрик народився в 1918 році.

У 1939 – 1956 роках перебував у лавах Радянської Армії. Під час нацистської навали воював у складі частин Волховського, Ленінградського, Південного та 4-го Українського фронтів. Мав військове звання підполковника.

В 1953 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Протягом 1963 – 1978 років працював асистентом кафедри історії КПРС і філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений орденами Червоного Прапора, Вітчизняної війни 1 ступеня (двома), Червоної Зірки, медалями.

Праці:

1. Письма, не убитые войной: документальная повесть/ В. И. Шендрик. – Одесса: Маяк, 1979. – 232 с.
2. Война как она есть/ В. И. Шендрик. – К.: Политическая литература, 1986. – 295 с.

Джерела та література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 108 - 109.
2. Шендрик В. І.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Шкляж Йосип Михайлович

Й. М. Шкляж народився 1 травня 1945 року в Молотовській області.

В 1967 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1967 – 1969 роках перебував у лавах Радянської Армії.

Протягом 1969 – 1974 років вчителював в Одесі.

В 1974 – 1976 роках був асистентом кафедри загальної історії Сиктивкарського державного університету.

З 1976 року до 1991 року працював на кафедрі загальної історії Ворошиловградського педагогічного інституту імені Т. Г. Шевченка старшим викладачем, доцентом, а з 1989 року – професором.

В 1979 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. У 1981 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1989 році захистив дисертацію «Зародження ліберальної демократичної опозиції в південній Африці в кінці XVIII – першій половині XIX ст.» і здобув науковий ступень доктора історичних наук, а у 1991 році присвоєно вчене звання професора.

З серпня 1991 року до лютого 1998 року працював у Південноукраїнському державному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. Обіймав посаду професора кафедри політичної історії і філософії, а потім – кафедри всесвітньої історії.

Згодом завідував кафедрою нової та новітньої історії Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. З 2014 року працює професором кафедри історії Чорноморського державного університету імені Петра Могили (м. Миколаїв).

Є автором 300 публікацій.

Праці:

1. Томас Прингл – южноафриканский демократ/ И. М. Шкляж. – М.: Наука, 1985. – 136 с.
2. Велижское дело: Из истории антисемитизма в России/ И. М. Шкляж. – Одесса, 1998. – 164 с.
3. Признание бывшего агента Абвера/ И. М. Шкляж.// Питання нової та новітньої історії: збірник наукових праць. – Вип. 1 – Миколаїв: МНУ, 2011. – С. 226 - 254.
4. Англия и её начальное образование в XIX веке/ В. Д. Будак, И. М. Шкляж. – Николаев, 2012. – 54 с.

Джерела та література:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 89.
2. Шкляж Й. М.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Шпунт Рувим Михайлович

Р. М. Шпунт народився 14 травня 1902 року в Могильовській губернії. Закінчив аспірантуру Інституту історії партії в Харкові.

Працював у Центральному архівному управлінні Української СРР. Одночасно у 1920-х роках викладав у Комуністичному університеті імені Артема, Харківському технологічному інституті, був співробітником українського Істпарту.

В 1930 році переїхав до Одеси і з березня 1930 року працював в Одеському інститут народної освіти, обіймаючи посаду професора, викладав історію України. Очолював секцію Харківської науково-дослідної кафедри історії української культури при ОІНО.

В подальшому мешкав в Ленінграді та працював у Військо-політичній академії Робоче-селянської Червоної Армії.

У 1938 році був засуджений до страти. Розстріляний 13 серпня 1938 року. Реабілітований у 1957 році.

Праці:

1. М. Н. Покровский как историк./ Р. Шпунт.// Літопис революції. – 1928. – № 6 (33). – С. 7 - 24.
2. До методології селянських рухів в революції 1905 – 1907 років./ Р. Шпунт// Прапор марксизму. – 1928. – № 4 (5). – С. 88 - 110.
3. Жовтневі події 1905 р. в Одесі/ Н. Межберг, Р. Шпунт. – Х.- Одеса: Пролетар, 1931. – 48 с.

Література:

1. Українські архівісти (XIX–XX ст.): Біобібліографічний довідник / Упоряд.: І. Б. Матяш, С. Л. Зворський, Л. Ф. Приходько та ін. – К.: Держкомархів України, 2007. – С. 683.
2. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 147 - 149.

Щербаков Дмитро Миколайович

Д. М. Щербаков народився 28 червня 1921 року в с. Троїцьке на Одещині.

У 1943 році в евакуації закінчив історичний факультет Одеського державного педагогічного інституту. З 1943 року працював у закладах освіти Ворошиловградської та Одеської областей.

В 1945 – 1952 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. У 1951 – 1952 роках виконував обов'язки завідувача кафедри марксизму - ленінізму.

У 1951 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

З 1953 року працював в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова. В 1953 – 1964 роках обіймав посаду доцента кафедри історії КПРС, а у 1964 – 1987 роках – посади завідувача та професора кафедри наукового комунізму.

У 1980 році захистив дисертацію з історії соціал-демократичного руху в Росії на початку ХХ століття і здобув науковий ступінь доктора історичних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

Керував аспірантурою: учні працюють у навчальних закладах України, Росії, Чехії, Куби. Входив до складу спеціалізованої Вченої ради з захисту кандидатських дисертацій з історії. Є автором понад 70 опублікованих праць, серед яких 3 монографії.

Помер 6 грудня 2018 року в Одесі.

Праці:

1. Діяльність революційних соціал-демократичних організацій України по політичному вихованню пролетаріату та керівництву робітничим рухом у передреволюційний період (1895 – 1904)/Д. М. Щербаков. – К.- Одеса: Вища школа, 1975. – 198 с.
2. Патриотическое и интернациональное воспитание советской молодёжи в условиях развитого социализма/Д, Н. Щербаков. – К.- Одесса: Вища школа, 1980. – 124 с.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т.4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 460 - 461.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 64.
3. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 329 - 330.
4. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 87 - 88.

Яновська Лариса Григорівна

Л. Г. Яновська народилася 5 листопада 1964 року в с. Флорине Вінницької області.

У 1991 році закінчила Харківський державний університет.

З 1998 року працює у Південноукраїнському національному педагогічному університету імені К. Д. Ушинського. Була завідувачем

педагогічної практики. З 2005 року обіймає посаду доцента кафедри всесвітньої історії і методології науки.

В 2004 році захистила дисертацію «Формування професійної усталеності майбутніх учителів історії у процесі навчання у вищих педагогічних закладах» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

Наукова діяльність спрямована на підвищення методичного рівня майбутніх учителів історії, та формування у них методичних компетенцій.

Праці:

1. Формування активної життєвої позиції у майбутніх учителів історії на заняттях зі «Шкільного курсу історії та методики його викладання» / Л. Г. Яновська // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2005. – № 7- 8. – С. 67 - 70.
2. Поглиблення змістового компонента семінарських занять із «Шкільного курсу історії та методики його викладання», насичення їх педагогічною спрямованістю / Л. Г. Яновська // Наука і світа. – Одеса, 2005. – №7 - 8. – С. 219 - 221.
3. Підготовка майбутніх учителів історії до застосування технології особистісно орієнтованого навчання в професійній діяльності / Л. Г. Яновська // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2012. – № 7 - 8. – С. 115 - 119.
4. Підготовка майбутніх учителів історії до інноваційної діяльності / Л. Г. Яновська // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2014. – № 5 - 6. – С. 58 - 64.
5. Формування професійної усталеності майбутніх музейних педагогів у закладах вищої освіти/ Л. Г. Яновська// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2018. – № 4. – С. 97 - 101.
6. Формування наукового світогляду у процесі професійної підготовки майбутніх магістрів історії засобами міжпредметних зв'язків/ Л. Г. Яновська// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2019. – № 4. – С. 42 – 46.

Література:

1. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 34.

Ясинський Микола Михайлович

М. М. Ясинський народився 20 грудня 1920 року.

У 1939 році закінчив педагогічне училище.

Протягом 1941 – 1968 років служив у лавах Радянської Армії. Приймав участь у визволенні від нацистів Австрії, Румунії, Угорщини, Югославії. Мав військове звання полковника.

В 1958 році закінчив Військово-політичну академію імені В. І. Леніна.

У 1972 – 1990 роках працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймав посаду асистента кафедри історії КПРС та філософії.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни II ступеня, Червоної Зірки, 15 медалями.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 111 - 112.
2. Ясинський М. М.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Додаток

На кафедрах історичного факультету Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського працювали:

1. **Буссель Тетяна Володимирівна** – асистент (1950 – 1951 рр.).
2. **Владимирова Ніна Іванівна** – кандидат історичних наук, доцент (1955 – 1956 рр.).
3. **Ейдельман Поліна Яківна** – викладач (1949 – 1951 рр.).
4. **Козинець Віра Павлівна** – старший викладач (1944 – 1946 рр.).
5. **Корнева Євгенія Ісаківна** – старший викладач (1947 – 1949 рр.).
6. **Крамаренко Катерина Максимівна** – старший викладач (1945 – 1949 рр.).
7. **Марлинський Саул Якович** – кандидат історичних наук, старший викладач (1945 – 1946 рр.).
8. **Мишенькін Петро Олексійович** – кандидат історичних наук, старший викладач (1946 – 1949 рр.).
9. **Міщенко Петро Федорович** – асистент (1954 – 1955 рр.).
10. **Обручков Григорій Григорович** – старший викладач (1946 – 1949 рр.).
11. **Савицький Михайло Федорович** – старший викладач (1949 – 1955 рр.).
12. **Січкарьов Леонід Олександрович** – кандидат історичних наук, доцент (1944 – 1946 рр.).
13. **Цвіт Яків Товійович** – викладач (1946 – 1949 рр.).
14. **Юз Розалія Ісаківна** – старший викладач (1942 – 1946 рр.).

Зміст

1. Передмова.....	3
2. Альошкін О. Т.....	4
3. Арш М. Є.....	4
4. Бакланова Н. М.....	5
5. Баранніков І. В.....	6
6. Бейліс О. С.....	6
7. Беляєвич І. І.....	7
8. Бистрієвський О. М.....	8
9. Болтенко М. Ф.....	9
10. Бондаренко М. І.....	11
11. Боровий С. Я.....	11
12. Бортников І. В.....	12
13. Бруяко І. В.....	13
14. Бужевич А. Й.....	14
15. Букач В. М.....	15
16. Буцай І. Н.....	16
17. Вайнштейн О. Л.....	17
18. Варнеке Б. В.....	18
19. Гаврилко В. Ф.....	19
20. Галицький М. Ш.....	20
21. Гансов А. Я.....	21
22. Гапонова Л. П.....	21
23. Гізер С, М.....	22
24. Глазова Г. В.....	23
25. Глядковська Г. І.....	24
26. Гороховська Є. В.....	25
27. Готалов-Готліб А. Г.....	25
28. Гриценко М. М.....	26
29. Грицюта О. О.....	27
30. Гулевич М. К.....	28
31. Дложевський С. С.....	28
32. Добролюбська Ю. А.....	29
33. Добролюбський А. О.....	31
34. Добролюбський К. П.....	33
35. Елле К. В.....	34
36. Єрусалимський А. Ф.....	34
37. Житкова Т. В.....	35
38. Загоровський Є. О.....	35
39. Зотов М. І.....	36
40. Кардашов Д. І.....	37
41. Касілова В. М.....	38
42. Клем Є. Л.....	39
43. Клочко А. П.....	39

44. Козловська Л. В.....	40
45. Койнаш П. М.....	41
46. Коров'яков М. П.....	42
47. Коцієвський О. С.....	43
48. Красножон А. В.....	45
49. Кучеренко Д.....	46
50. Ланчуківська Л. І.....	46
51. Липовецький С. Я.....	47
52. Лісничий П. О.....	48
53. Ліхачова О. Є.....	49
54. Луньонок А. О.....	49
55. Лур'є Г. І.....	50
56. Магазинер С. І.....	51
57. Малєєв О. Ф.....	52
58. Мандес М. І.....	53
59. Мануїлова К. В.....	54
60. Межберг Н. І.....	55
61. Мелехов О. М.....	56
62. Мельник С. К.....	57
63. Мерзон Я. Є.....	59
64. Нємченко В. М.....	59
65. Непочатих М. Ф.....	60
66. Нільве Г. І.....	61
67. Окорокова В. В.....	62
68. Оксман Е. Г.....	63
69. Петринський М. М.....	64
70. Пирогов О. О.....	65
71. Піструїл І. В.....	66
72. Піщевська Е. В.....	67
73. Погорілий І. І.....	68
74. Присяжнюк О. М.....	68
75. Путніков І. М.....	69
76. Решетник О. М.....	70
77. Розенталь М. М.....	71
78. Рубінштейн М. Л.....	72
79. Рубінштейн О. Л.....	73
80. Рябінін-Скляревський О. О.....	74
81. Сабадирьов І. Л.....	74
82. Савченко В. А.....	76
83. Савченко Я. А.....	77
84. Савчук О. Д.....	78
85. Сайгакова Л. О.....	78
86. Самборська Т. Є.....	80
87. Самулевич П. О.....	80
88. Саханенко Є. А.....	81

89. Сєкерська О. П.....	82
90. Селінов В. І.....	83
91. Семенов-Зусер С. А.....	84
92. Сергеєва З. В.....	85
93. Сероглазов І. Д.....	85
94. Синицин М. С.....	86
95. Слабченко М. Є.....	88
96. Совков С. С.....	90
97. Соколов М. О.....	90
98. Стратен В. В.....	91
99. Стрижак Л. Г.....	92
100. Ткаченко О. А.....	93
101. Трачевський Г. М.....	93
102. Третьяк О. І.....	94
103. Трифільєв Є. П.....	95
104. Тункельройт М. Б.....	96
105. Федоров О. С.....	96
106. Франішин К. Л.....	97
107. Хаїт Т. М.....	98
108. Ципіс М. Л.....	98
109. Чернявський Й. Я.....	99
110. Чумак В. М.....	99
111. Шамко В. І.....	101
112. Шарова Т. П.....	102
113. Шендрик В. І.....	103
114. Шкляж Й. М.....	104
115. Шпунт Р. М.....	105
116. Щербаков Д. М.....	106
117. Яновська Л. Г.....	107
118. Ясинський М. М.....	109
119. Додаток.....	109

Технічний редактор
Підписано до друку
Ум. друк. арк.
Тираж

Єсіпенко В.
26.06.2020
7,0
100 прим.